DZIENNIK URZĘDOWY

Generalnej Dyrekcji Poczt i Telegrafów

№ 46. | WARSZAWA, DNIA 6 GRUDNIA 1924. | ROK VI.

Ustawy i rozporządzenia.

193

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej *)
z dnia 14 listopada 1924 r.

o prawie wekslowem.

Na mocy art. 1 E. p. 5 i art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i poprawie gospodarstwa społecznego (Dz. U. R. P. Nr. 71 poz. 687) oraz zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 15 października 1924 r. stanowię co następuje:

*) Dz. U. R. P. Nr. 100 poz. 926

TYTUŁ I.

Weksel trasowany.

Dział I.

Wystawienie i forma wekslu.

Art. 1. Weksel trasowany zawiera:

1) nazwę „weksel" w samym tekście dokumentu, w języku, w jakim go wystawiono;

2) polecenie bezwarunkowe zapłacenia oznaczonej sumy pieniężnej;

3) nazwisko osoby, która ma zapłacić (trasata);

4) oznaczenie terminu płatności;

5) oznaczenie miejsca płatności;

6) nazwisko osoby, na której rzecz lub na której zlecenie zapłata ma być dokonana;

7) oznaczenie daty i miejsca wystawienia wekslu;

8) podpis wystawcy.

Art. 2. Nie będzie uważany za weksel trasowany dokument, któremu brak jednej z cech, wskazanych w artykule poprzednim, wyjąwszy przypadki, określone w ustępach następujących.

Weksel bez oznaczenia terminu płatności uważa się za płatny za okazaniem.

W braku osobnego oznaczenia miejsce, wymienione obok nazwiska trasata, uważa się za miejsce płatności oraz za miejsce zamieszkania trasata.

Weksel, nie zawierający miejsca wystawienia, uważa się za wystawiony w miejscu, podanem obok nazwiska wydawcy.

Kto umieścił podpis na dokumencie, który nie zawierał wszystkich cech wekslu trasowanego, odpowiada wekslowo, chyba że udowodni, że dokument później wypełniono niezgodnie z jego wolą. Wobec nabywcy w dobrej wierze, na którego weksel przeszedł po wypełnieniu, odpowiada pomimo nieprawnego wypełnienia.

Art. 3. Weksel może opiewać na własne zlecenie wystawcy.

Trasatem może być sam wystawca.

Weksel może być wystawiony na rachunek osoby trzeciej.

Art. 4. Weksel może być płatny u osoby trzeciej bądź w miejscu zamieszkania trasata, bądź w innem miejscu (weksel umiejscowiony).

Art. 5. W wekslu płatnym za okazaniem lub w pewien czas po okazaniu może wystawca zastrzec oprocentowanie sumy wekslowej. W każdym innym wekslu takie zastrzeżenie uważa się za nienapisane.

Stopa procentowa powinna być określona w wekslu, w braku jej określenia stosuje się procent prawny (ustawowy).

Odsetki biegną od daty wystawienia wekslu, jeżeli nie wskazano innej daty.

Art. 6. Weksel, w którym sumę wekslową wypisano głoskami i liczbami, w razie różnicy ważny jest na sumę, wypisaną głoskami.

W razie różnicy sum, wypisanych kilkakrotnie głoskami i kilkakrotnie liczbami, weksel jest ważny na sumę mniejszą.

Art. 7. Jeżeli na wekslu znajdują się podpisy osób niezdolnych do zaciągania zobowiązań, zobowiązania z innych podpisów są mimo to ważne.

Art. 8. Kto podpisał weksel jako zastępca innej osoby, nie będąc do zastępstwa upoważnionym, odpowiada sam wekslowo.

Również zastępca, który przekroczył zakres swego upoważnienia, odpowiada wpełni za zobowiązanie wekslowe.

Art. 9. Wystawca odpowiada za przyjęcie i zapłatę wekslu.

Od odpowiedzialności za przyjęcie wystawca może się zwolnić; zastrzeżenie, którem się zwalnia od odpowiedzialności za zapłatę, uważa się za nienapisane.

Dział II.

Indos.

Art. 10. Każdy weksel można przenieść przez indos, chociażby nie opiewał wyraźnie na zlecenie.

Jeżeli wystawca umieścił w wekslu wyrazy „nie na zlecenie“ lub inne zastrzeżenie równoznaczne, można przenieść weksel tylko w formie i ze skutkami zwykłej cesji.

Weksel można indosować także na trasata bez względu na to, czy weksel przyjął, czy nie, na wystawcę, lub każdego innego wekslowo zobowiązanego. Mogą oni dalej weksel indosować.

Art. 11. Indos powinien być bezwarunkowy. Warunki, od których uzależniono indos, uważa się za nienapisane.

Indos częściowy jest nieważny.

Nieważny jest również indos na okaziciela.

Art. 12. Indos powinien być wypisany na wekslu lub na złączonej z nim karcie dodatkowej (przydłużku) i podpisany przez indosanta.

Indos jest ważny i wtedy, gdy indosatarjusz nie jest oznaczony, albo gdy indosant ograniczył się do samego podpisu swego na odwrotnej stronie wekslu lub przydłużka (indos otwarty czyli in blanco).

Art. 13. Indos przenosi wszystkie prawa z wekslu.

Jeżeli indos jest in blanco, posiadacz wekslu może:

1. wypełnić indos nazwiskiem własnem lub innej osoby;
2. indosować weksel dalej na inną osobę lub in blanco;
3. przenieść weksel na inną osobę bez wypełnienia indosu in blanco i bez indosowania.

Art. 14. Indosant odpowiada za przyjęcie i zapłatę wekslu w braku przeciwnego zastrzeżenia.

Może zabronić dalszego indosowania; w tym przypadku nie odpowiada wobec następnych indosatarjuszy w większym zakresie, niż wobec swego bezpośredniego indosatarjusza.

Art. 15. Będzie uważany za prawnego posiadacza, kto ma weksel i wykaże prawo swoje nieprzerwanym szeregiem indosów, chociażby ostatni indos był in blanco. Gdy po indosie in blanco następuje dalszy indos, uważa się, że indosant, który go podpisał, nabył weksel na mocy indosu in blanco. Przekreślone indosy uważa się za nieistniejące.

Jeżeli kto przez jakikolwiek wypadek utracił posiadanie wekslu, posiadacz, który wykaże swe prawo według przepisów poprzedniego ustępu, be

dzie obowiązany do wydania weksla tylko, gdy go nabył w złej wierze, albo przy nabyciu dopuścił się ciężkiego niedbalstwa.

Art. 16. Przeciw posiadaczowi dłużnik wekslowy nie może zasłaniać się zarzutami, opartemi na swych osobistych stosunkach z wystawcą lub posiadaczami poprzednimi, chyba że przeniesienie weksla nastąpiło wskutek porozumienia na szkodę dłużnika.

Art. 17. Jeżeli indos zawiera wzmiankę „waluta do odebrania" „do inkasa" „per procura" lub też inną wzmiankę, oznaczającą tylko pełnomocnictwo (indos zastępcy), natenczas posiadacz może wykonywać wszystkie prawa z weksla; nie może go jednak indosować inaczej, jak tylko ze skutkami indosu zastępczego.

W tym przypadku dłużnicy wekslowi mogą zasłaniać się tylko zarzutami, służącemi im przeciwko indosantowi.

Art. 18. Jeżeli indos zawiera wzmiankę „waluta na zabezpieczenie", „waluta w zastaw" lub jakąkolwiek inną wzmiankę, wyrażającą zastaw, posiadacz może wykonywać wszelkie prawa z weksla; wszelako indos jego ma znaczenie jedynie indosu zastępczego.

Dłużnicy wekslowi nie mogą w tym przypadku zasłaniać się wobec posiadacza zarzutami opartemi na ich stosunkach osobistych z indosantem, wyjąwszy, gdy indos zdziałano wskutek porozumienia na szkodę dłużnika.

Art. 19. Indos po terminie płatności ma te same skutki, co indos przed terminem. Indos jednak po proteście z powodu niezapłacenia, lub po upływie czasokresu, ustanowionego dla protestu, ma tylko skutki zwykłej cesji.

Dział III.

Przyjęcie.

Art. 20. Posiadacz weksla albo nawet każdy, kto go ma w ręku, może aż do terminu płatności przedstawić go do przyjęcia trasatowi w jego miejscu zamieszkania.

Art. 21. W każdym wekslu wystawca może zastrzec, iż weksel ma być przedstawiony do przyjęcia z oznaczeniem lub bez oznaczenia czasokresu.

Może w wekslu zabronić przedstawienia do przyjęcia, wyjąwszy, gdy chodzi o weksel umiejscowiony albo płatny w pewien czas po okazaniu.

Może również zastrzec, że przedstawienie do przyjęcia nie może nastąpić przed oznaczonym dniem.

Każdy indosant może zastrzec, że weksel ma być przedstawiony do przyjęcia z oznaczeniem lub bez oznaczenia czasokresu, chyba że wystawca zabronił przedstawienia do przyjęcia.

Art. 22. Weksel płatny w pewien czas po okazaniu powinien być przedstawiony do przyjęcia w przeciągu sześciu miesięcy od dnia wystawienia.

Wystawca może oznaczyć krótszy lub dłuższy czasokres.

Czasokresy mogą indosanci skrócić.

Art. 23. Posiadacz nie ma obowiązku pozostawienia w ręku trasata wekslu, przedstawionego do przyjęcia.

Trasat może żądać, aby mu weksel przedstawiono ponownie do przyjęcia nazajutrz po pierwszem przedstawieniu. Osoby interesowane mogą tylko wtedy podnosić zarzut, że żądaniu temu nie uczyniono zadość, gdy żądanie stwierdzono w proteście.

Art. 24. Przyjęcie pisze się na wekslu. Wyraża się słowem „przyjęty“ lub innem równoznacznem; podpisuje je trasat. Sam podpis trasata na przedniej stronie wekslu oznacza przyjęcie.

Gdy weksel jest płatny w pewien czas po okazaniu lub, gdy wskutek szczególnego zastrzeżenia ma być przedstawiony do przyjęcia w czasokresie oznaczonym, przyjęcie powinno być datowane dniem jego dokonania, chyba że posiadacz żąda, aby było datowane dniem przedstawienia. W celu zwrotnego poszukiwania przeciwko wystawcy i indosantom posiadacz powinien stwierdzić brak daty przez protest dokonany we właściwym czasie.

Art. 25. Przyjęcie powinno być bezwarunkowe; można je wszakże ograniczyć do części sumy wekslowej.

Każde inne odstąpienie od treści wekslu, zamieszczone w przyjęciu, uważa się za odmowę przyjęcia. Wszakże akceptant odpowiada według treści swego przyjęcia.

Art. 26. Jeżeli wystawca podał w wekslu miejsce zapłaty odmienne od miesca zamieszkania trasata bez oznaczenia osoby, która ma płacić, należy tę osobę w przyjęciu oznaczyć. W braku oznaczenia poczytuje się, że akceptant sam zobowiązał się zapłacić w miejscu zapłaty.

Gdy weksel płatny jest w miejscu zamieszkania trasata, tenże może w przyjęciu wskazać lokal, znajdujący się w miejscu, gdzie zapłata powinna być dokonana, lub osobę, która zapłatę w tem miescu ma usutecznić.

Art. 27. Przez przyjęcie trasat zobowiązuje się do zapłacenia wekslu w terminie płatności.

W razie niezapłacenia służy posiadaczowi wekslu, chociażby był wystawcą, bezpośrednie roszczenie z wekslu przeciwko akceptantowi o wszystko, czego żądać można z mocy art. 47 i 48.

Art. 28. Jeżeli trasat przekreślił przyjęcie przed zwróceniem wekslu, uważa się, że przyjęcia odmówił; jednakże pomimo przekreślenia trasat odpowiada według treści swego przyjęcia, jeżeli posiadacza wekslu lub kogokolwiek z podpisanych na wekslu piśmiennie zawiadomił o przyjęciu.

Dział IV.

Poręka wekslowa.

Art. 29. Zapłatę wekslu można zabezpieczyć poręką wekslową (aval).

Poręczenie może dać osoba trzecia lub nawet osoba na wekslu podpisana.

Art. 30. Poręczenie umieszcza się na wekslu albo na karcie dodatkowej (przydłużku).

Wyraża się słowami „poręczam“ lub innym zwrotem równoznacznym; podpisuje je poręczyciel.

Sam podpis na przedniej stronie uważa się za poręką, wyjąwszy, gdy chodzi o podpis wystawcy lub trasata.

Poręczyciel wskaże, za kogo ręczy. W braku takiej wskazówki uważa się, że poręką dał za wystawcę.

Art. 31. Poręczyciel wekslowy odpowiada tak samo, jak ten, za kogo poręczył.

Zobowiązanie jego jest ważne, chociażby nawet zobowiązanie, za które ręczy, było nieważne z jakiejkolwiek przyczyny z wyjątkiem wady formalnej.

Poręczyciel wekslowy, który zapłacił weksel, ma prawo poszukiwania zwrotnego wobec osoby, za którą ręczył, i wobec jej poprzedników.

Dział V.

Płatność.

Art. 32. Weksel trasowany może być płatny:
w oznaczonym dniu,
w pewien czas po dacie,
za okazaniem,
w pewien czas po okazaniu,
na targach (jarmarkach) powszechnych.

Dokument z innemi terminami płatności lub kilku terminami nie będzie uważany za weksel, chociażby nawet posiadał inne cechy wekslu.

Art. 33. Weksel za okazaniem jest płatny przy przedstawieniu. Powinien być przedstawiony do zapłaty w przeciągu sześciu miesięcy od dnia wystawienia. Wystawca może oznaczyć krótszy lub dłuższy czasokres. Czasokresy takie mogą indosanci skrócić.

Art. 34. Termin płatności wekslu płatnego w pewien czas po okazaniu określa się podług daty przyjęcia lub protestu.

Jeżeli nie było protestu, przyjęcie niedatowane uważa się wobec akceptanta za dokonane w ostatnim dniu czasokresu, ustawowego lub umownego, wyznaczonego do przedstawienia.

Art. 35. Termin płatności wekslu, opiewającego na jeden lub kilka miesięcy po dacie lub okazaniu, przypada na odpowiedni dzień tego miesiąca, w którym zapłata ma być dokonana. W braku takiego dnia weksel jest płatny w ostatnim dniu miesiąca.

Gdy weksel opiewa na jeden lub kilka miesięcy i pół miesiąca po dacie lub okazaniu, liczy się naprzód miesiące całe.

Jeżeli płatność wekslu oznaczoną jest na początek, środek (połowę stycznia, połowę lutego i t. d.) lub koniec miesiąca, rozumie się pierwszy, piętnasty lub ostatni dzień miesiąca.

Określenie „ośm dni“ lub „piętnaście dni“ wyraża nie jeden lub dwa tygodnie, lecz przeciąg całych ośmiu lub piętnastu dni.

Określenie „pół miesiąca“ oznacza piętnaście dni.

Termin płatności weksli targowych (jarmarcznych) przypada w przeddzień zamknięcia targu, wyjąwszy, gdy targ trwa tylko jeden dzień.

Art. 36. Gdy weksel jest płatny w oznaczonym dniu w miejscu, gdzie obowiązuje kalendarz odmienny od kalendarza miejsca wystawie-

nia, uważa się datę płatności za określoną według kalendarza miejsca płatności.

Przy wekslu przekazanym z jednego miejsca na inne, w którem obowiązuje kalendarz odmienny, a płatnym w pewien czas po dacie, przelicza się dzień wystawienia na dzień, odpowiadający kalendarzowi miejsca płatności, i podług tego oznacza termin płatności.

Zasada poprzedniego ustępu stosuje się także do obliczania czasokresów przedstawiania weksli.

Przepisy te nie mają zastosowania, jeżeli z zastrzeżenia w wekslu lub wogóle z jego treści wynika, że chciano zastosować inne zasady.

Dział VI.

Zapłata.

Art. 37. Posiadacz wekslu powinien przedstawić go do zapłaty bądź w pierwszym dniu, w którym można wymagać zapłaty, bądź w jednym z dwóch następnych dni powszednich.

Przedstawienie wekslu w izbie rozrachunkowej jest równoznaczne z przedstawienem do zapłaty.

Art. 38. Trasat może przy zapłacie żądać wydania wekslu, pokwitowanego przez posiadacza.

Posiadacz nie może odmówić przyjęcia zapłaty częściowej.

W razie częściowej zapłaty trasat może żądać wzmianki o niej na wekslu i osobnego pokwitowania.

Art. 39. Posiadacz wekslu nie ma obowiązku przyjmowania zapłaty przed płatnością.

Trasat, który płaci przed płatnością, czyni to na własne ryzyko i niebezpieczeństwo.

Kto płaci w terminie płatności, zwolniony jest od zobowiązania, chyba że dopuścił się podstępu lub ciężkiego niedbalstwa. Obowiązany jest do sprawdzenia prawidłowości szeregu indosów, lecz nie do sprawdzenia podpisów indosantów.

Art. 40. Jeżeli weksel opiewa na walutę, nie mającą obiegu w miejscu płatności, sumę wekslową można zapłacić w walucie krajowej podług jej wartości w dniu wymagalności zapłaty, chyba że wystawca zastrzegł, iż zapłata ma być uiszczona w oznaczonej walucie (zastrzeżenie zapłaty rzeczywistej w waluce zagranicznej). Wartość waluty zagranicznej oznacza się podług zwyczajów handlowych miejsca płatności. Wystawca jednak może na wekslu zastrzec, że suma, przypadająca do zapłaty, ma być obliczona podług kursu, ustanowionego w wekslu; w tym przypadku sumę tę należy zapłacić w walucie krajowej.

Jeżeli weksel opiewa na walutę, mającą w kraju wystawienia i w kraju zapłaty tę samą nazwę, lecz inną wartość, zachodzi domniemanie, że miano na myśli walutę miejsca płatności.

Art. 41. W przypadku nieprzedstawienia wekslu do zapłaty w czasokresie, oznaczonym w art. 37, każdy dłużnik może złożyć sumę wekslową do depozytu sądu miejsca płatności na koszt i niebezpieczeństwo posiadacza.

Dział VII.

Zwrotne poszukiwanie z powodu nieprzyjęcia lub niezapłacenia.

Art. 42. Posiadacz wekslu może wykonywać zwrotne poszukiwanie przeciwko indosantom, wystawcy, tudzież innym dłużnikom wekslowym:

po płatności, jeżeli zapłata nie nastąpiła;

także przed płatnością:

1. jeżeli odmówiono przyjęcia;
2. jeżeli wdrożono postępowanie układowe lub ogłoszono upadłość trasata bez względu, czy weksel przyjął, czy nie, albo gdy traksat zaprzestał wypłat, lub też przeprowadzono bezskutecznie egzekucję na jego majątku po wystawieniu wekslu;
3. jeżeli wdrożono postępowanie układowe lub ogłoszono upadłość wystawcy wekslu, który zabroniono przedstawiać do przyjęcia.

Art. 43. Odmowa przyjęcia lub zapłaty powinna być stwierdzona aktem publicznym ‚protest z powodu nieprzyjęcia lub niezapłacenia).

Protest z powodu niezapłacenia powinien być dokonany w dniu wymagalności zapłaty lub w jednym z dwóch następnych dni powszednich.

Protest z powodu nieprzvjecia powinien być dokonany w czasie, przeznaczonym do przedstawienia wekslu do przyjęcia. Jeżeli w przypadku art. 23 ust. 2 pierwsze przedstawienie nastąpiło w ostatnim dniu czasokresu, protest może być dokonany jeszcze w dniu następnym.

Protest z powodu nieprzyjęcia zwalnia od przedstawienia do zapłaty i od protestu z powodu niezapłacenia.

W przypadku wdrożenia postępowania układowego lub ogłoszenia upadłości niepotrzeba ani przedstawienia do zapłaty ani protestu z powodu niezapłacenia wekslu.

W innych przypadkach art. 42 L. 2 może posiadacz wykonywać zwrotne poszukiwanie tylko po przedstawieniu wekslu trasatowi do zapłaty i po dokonaniu protestu.

Art. 44. Posiadacz wekslu powinien o nieprzyjęciu lub niezapłaceniu zawiadomić swojego indosanta i wystawcę w ciągu czterech dni powszednich, następujących po dniu protestu, a w przypadku zastrzeżenia „bez kosztów“ po dniu przedstawienia.

Każdy indosant powinien w ciągu dwóch dni podać do wiadomości swojego poprzednika, że otrzymał zawiadomienie, i tak kolejno aż do wystawcy. Czasokres powyższy biegnie od otrzymania zawiadomienia poprzedniego.

Jeżeli indosant nie wskazał swego adresu lub adres jest nieczytelny, wystarczy zawiadomienie indosanta, który go poprzedza.

Zawiadomienie można uskutecznić w jakikolwiekbądź sposób, nawet przez proste odesłanie wekslu. Obowiązany do zawiadomienia ma udowodnić, że dokonał tego w przepisanym czasie.

Termin jest zachowany jeżeli pismo, zawierające zawiadomienie, oddano na pocztę w ciągu przepisanego czasokresu.

Kto nie zawiadomi w czasie powyżej oznaczonym, nie traci praw z wekslu, odpowiada jednak za szkodę, spowodowaną przez swoje niedbalstwo, tylko do wysokości sumy, na jaką weksel opiewa.

Art. 45. Wystawca albo indosant może przez zastrzeżenie „bez kosztów“ „bez protestu“ lub inne równoznaczne zwolnić posiadacza od

protestu z powodu nieprzyjęcia lub niezapłacenia jako warunku zwrotnego poszukiwania.

Zastrzeżenie takie nie zwalnia posiadacza ani od przedstawienia wekslu w przepisanym czasie ani od zawiadomienia poprzedniego indosanta i wystawcy. Dowód niezachowania czasokresu ciąży na tym, kto się na tę okoliczność powołuje wobec posiadacza.

Zastrzeżenie, pochodzące od wystawcy, skuteczne jest wobec wszystkich dłużników wekslowych. Gdyby mimo zastrzeżenia posiadacz dokonał protestu, sam ponosi koszty. Jeżeli zastrzeżenie pochodzi od indosanta, koszty protestu obciążają wszystkich dłużników wekslowych.

Art. 46. Kto weksel wystawił, przyjął, indosował lub zań poręczył, odpowiada wobec posiadacza solidarnie.

Posiadacz może dochodzić roszczeń przeciw jednemu, kilku lub wszystkim dłużnikom bez potrzeby zachowania porządku, w jakim się zobowiązali.

Takie samo prawo ma każdy dłużnik wekslowy, który weksel wykupił.

Dochodzenie sądowe roszczeń przeciw jednemu dłużnikowi nie tamuje dochodzenia przeciw innym, nawet przeciw następcom tego dłużnika, przeciw któremu wpierw skierowano dochodzenie sądowe.

Art. 47. Posiadacz wekslu może żądać od zwrotnie zobowiązanego:

1) nieprzyjętej lub niezapłaconej sumy wekslowej wraz z odsetkami, jeżeli je zastrzeżono;

2) procentu prawnego (ustawowego) od dnia płatności;

3) kosztów protestu, zawiadomienia poprzednika i wystawcy, tudzież innych kosztów;

4) prowizji komisowej, która w braku umowy wynosi jedną szóstą od sta od sumy wekslowej i nie może przekroczyć tej stopy w żadnym przypadku.

W przypadku poszukiwania zwrotnego przed płatnością będzie potrącone dyskonto od sumy wekslowej. Dyskonto oblicza się zależnie od wyboru posiadacza według urzędowej stopy (banku biletowego) albo według stopy targowej w dniu zwrotnego poszukiwania w miejscu zamieszkania posiadacza.

Art. 48. Kto weksel wykupił, może żądać od swoich poprzedników:

1) całkowitej sumy zapłaconej;

2) procenu prawnego (ustawowego) od powyższej sumy, licząc od dnia wykupienia wekslu;

3) swoich kosztów;

4) prowizji komisowej od sumy wekslowej, obliczonej według art. 47 L. 4.

Art. 49. Każdy dłużnik wekslowy, przeciwko któremu wykonywa się lub wykonywać można poszukiwanie zwrotne, może żądać, aby mu za zapłatą sumy regresowej wydano weksel, protest, tudzież na koszt dłużnika rachunek pokwitowany.

Indosant, który weksel wykupił, może przekreślić indos własny oraz indosy swoich następców.

Art. 50. W przypadku poszukiwania zwrotnego po częściowem przyjęciu wekslu ten, kto płaci nieprzyjętą część sumy wekslowej, może

żądać stwierdzenia zapłaty na wekslu i osobnego pokwitowania. Nadto posiadacz wekslu wyda mu poświadczony przez siebie odpis wekslu z protestem celem umożliwienia dalszego zwrotnego poszukiwania.

Art. 51. Zwrotnie poszukujący może w braku zastrzeżenia przeciwnego wykonać swoje prawo także w ten sposób, że wystawia na jednego ze swych poprzedników nowy nieumiejscowiony weksel, płatny za okazaniem (weksel zwrotny). Weksel zwrotny obejmuje prócz sum, wymienionych w art. 47 i 48, stręczne i opłatę stemplową za weksel zwrotny.

Jeżeli weksel zwrotny wystawia posiadacz wekslu, wysokość sumy wekslowej oznaczona będzie podług kursu wekslu za okazaniem, przekazanego z miejsca płatności wekslu pierwotnego na miejsce zamieszkania zwrotnie zobowiązanego. Jeżeli weksel zwrotny wystawia indosant, wysokość sumy wekslowej oznaczona będzie podług kursu wekslu za okazaniem, przekazanego z miejsca zamieszkania wystawcy wekslu zwrotnego na miejsce zamieszkania zwrotnie zobowiązanego.

Art. 52. Po bezskutecznym upływie czasokresów ustanowionych:

do przedstawienia wekslu płatnego za okazaniem lub w pewien czas po okazaniu,

do protestu z powodu nieprzyjęcia lub niezapłacenia,

do przedstawienia do zapłaty w razie zastrzeżenia „bez kosztów",

posiadacz traci prawo do indosantów, wystawcy i innych dłużników wekslowych z wyjątkiem akceptanta.

W razie nieprzedstawienia wekslu do przyjęcia w czasie, zastrzeżonym przez wystawcę, posiadacz traci prawo zwrotnego poszukiwania z powodu nieprzyjęcia, jako też niezapłacenia, wyjąwszy, gdyby z treści zastrzeżenia wynikało, że wystawca chciał się jedynie uchylić od odpowiedzialności za przyjęcie.

Jeżeli zastrzeżenie co do czasu przedstawienia uczynił indosant, tylko on może się na nie powołać.

Art. 53. Jeżeli przedstawienie wekslu albo protest z powodu przeszkody nieprzezwyciężonej (siły wyższej) nie mogą być dokonane w czasokresach przepisanych, czasokresy te przedłużają się.

Posiadacz obowiązany jest zawiadomić bez zwłoki swego indosanta o wypadku siły wyższej i zawiadomienie takie z dodaniem miejsca, daty i swego podpisu zaznaczyć na wekslu lub na karcie dodatkowej (przydłużku); co do reszty stosuje się postanowienia art. 44.

Po ustaniu siły wyższej posiadacz wekslu powinien bez zwłoki przedstawić weksel do przyjęcia lub zapłaty, a w razie potrzeby dokonać protestu.

Jeżeli siła wyższa trwa dłużej, niż trzydzieści dni po płatności, można wykonać zwrotne poszukiwanie bez przedstawienia wekslu i bez protestu.

Co do weksli płatnych za okazaniem lub w pewien czas po okazaniu czasokres trzydziestodniowy biegnie od dnia, w którym posiadacz zawiadomił swego indosanta o wypadku siły wyższej, chociażby nawet zawiadomienie takie nastąpiło jeszcze przed upływem terminu przedstawienia.

Za wypadki siły wyższej nie uważa się okoliczności czysto osobistych, dotyczących posiadacza wekslu lub osoby, której zlecił przedstawienie wekslu lub dokonanie protestu.

Dział VIII.

Wyręczenie.

Art. 54. Wystawca lub indosant mogą wskazać osobę, która ma przyjąć lub zapłacić weksel w potrzebie.

Weksel można pod warunkami niżej określonemi przyjąć lub zapłacić przez wyręczenie na rzecz któregokolwiek dłużnika wekslowego.

Każda osoba trzecia, nawet trasat lub osoba, już zobowązana z wekslu, z wyjątkiem akceptanta, mogą być wyręczycielami.

O wyręczeniu wyręczyciel zawiadomi bez zwłoki osobę, którą wyręcza.

1. Przyjęcie przez wyręczenie.

Art. 55. Przyjęcie przez wyręczenie może nastąpić we wszystkich przypadkach poszukiwania zwrotnego przed płatnością, wyjąwszy, gdy chodzi o weksel, którego przedstawienia do przyjęcia zabroniono.

Posiadacz może nie zgodzić się na przyjęcie przez wyręczenie nawet, gdyby było zaofiarowane przez osobę, wskazaną do przyjęcia lub zapłaty w potrzebie.

Jeżeli zgodzi się na przyjęcie przez wyreczenie, traci prawo poszukiwania zwrotnego przed płatnością wekslu przeciw swoim poprzednikom.

Art. 56. Przyjęcie przez wyręczenie umieszcza się na wekslu; podpisuje je wyręczyciel, wskazując, na czyją korzyść wyręczenie nastąpiło; w braku tej wskazówki przyjęcie uważa się za udzielone na korzyść wystawcy.

Art. 57. Akceptant przez wyręczenie odpowiada wobec posiadacza i następców wyręczonego tak samo, jak ten ostatni.

Pomimo przyjęcia przez wyręczenie wyręczony i jego poprzednicy mogą za zwrotem sumy, oznaczonej w art. 47, żądać od posiadacza wydania wekslu i protestu, jeżeli go dokonano.

2. Zapłata przez wyręczenie.

Art. 58. Zapłata przez wyręczenie może nastąpić we wszystkich przypadkach, w których można dochodzić poszukiwania zwrotnego przed płatnością lub po płatności wekslu.

Dokonana będzie najpóźniej nazajutrz po ostatnim dniu przepisanym dla protestu z powodu niezapłacenia.

Art. 59. Jeżeli weksel przyjęto przez wyręczenie, albo są w nim wskazane osoby, mające płacić w potrzebie, posiadacz przedstawi weksel w miejscu płatności wszystkim tym osobom i, w razie nieuiszczenia zapłaty przez wyręczenie, dokona protestu najpóźniej nazajutrz po ostatnim dniu, przepisanym dla protestu z powodu niezapłacenia.

W razie niedokonania protestu w tym czasie ten, kto wskazał adres w potrzebie lub na czyją korzyść nastąpiło przyjęcie, tudzież następni indosanci wolni są od odpowiedzialności.

Art. 60. Zapłata przez wyręczenie obejmuje całą sumę, którą miałby zapłacić wyręczony, z wyjątkiem prowizji komisowej, oznaczonej w art. 47 L. 4.

Posiadacz wekslu, który odmawia przyjęcia takiej zapłaty traci prawo poszukiwania zwrotnego przeciw tym, którzy byliby zwolnieni.

Art. 61. Zapłatę przez wyręczenie stwierdza się pokwitowaniem na wekslu, a zarazem oznacza się osobę, na której korzyść zapłaty dokonano. W braku takiego oznaczenia uważa się, że zapłaty dokonano za wystawcę.

Weksel i protest, jeżeli był dokonany, wręczyć należy płacącemu przez wyręczenie.

Art. 62. Płacący przez wyręczenie wstępuje w prawa posiadacza wekslu przeciw wyręczonemu i jego poprzednikom. Nie może jednak dalej wekslu indosować.

Następcy wyręczonego są wolni.

W razie zbiegu kilku ofiarujących zapłatę przez wyręczenie pierwszeństwo należy się temu, kto przez zapłatę zwalnia największą liczbę dłużników. Kto wbrew temu przepisowi, mimo świadomości stanu rzeczy, płaci przez wyręczenie, traci prawo zwrotnego poszukiwania przeciw tym, którzy byliby zwolnieni.

Dział IX.

Wtóropisy i odpisy wekslu.

1. Wtóropisy.

Art. 63. Weksel można wystawić w kilku jednobrzmiących egzemplarzach.

Egzemplarze te ponumerowane będą w samym tekście; w przeciwnym razie każdy z nich uważa się za weksel odrębny.

Każdy posiadacz wekslu może na własny koszt żądać wydania większej ilości egzemplarzy, o ile z wekslu nie wynika, że go wystawiono w jednym egzemplarzu. W tym celu posiadacz ma zwrócić się do swego poprzednika i tak dalej aż do wystawcy. Indosanci obowiązani są do powtórzenia swoich indosów na nowych egzemplarzach.

Art. 64. Zapłata, dokonana na jeden z egzemplarzy, zwalnia nawet wtedy, gdyby nie było na wekslu zastrzeżenia, że taka zapłata pozbawia ważności inne egzemplarze. Wszelako trasat odpowiada z każdego przyjętego przez siebie egzemplarza, którego mu nie zwrócono.

Indosant który przeniósł egzemplarze na różne osoby, jako też następni indosanci odpowiadają z wszystkich podpisanych przez siebie egzemplarzy, których im nie zwrócono.

Art. 65. Kto przesyła jeden egzemplarz do przyjęcia, powinien oznaczyć na innych egzemplarzach nazwisko osoby, u której ów egzemplarz się znajduje. Osoba ta jest obowiązana wydać go prawnemu posiadaczowi innego egzemplarza.

Gdy wydania odmówi, posiadacz może wykonać poszukiwanie zwrotne tylko po stwierdzeniu przez protest:

1. że egzemplarz przesłany do przyjęcia mimo żądania nie został mu wydany,

2. że na inny egzemplarz nie można było uzyskać przyjęcia lub zapłaty.

2. Odpisy.

Art. 66. Każdy posiadacz wekslu ma prawo sporządzenia z niego odpisów.

Odpis powinien dokładnie odtwarzać oryginał z indosami i wszelkiemi wzmiankami na nim się znajdującemi; powinien oznaczyć, dokąd odpis sięga.

Na odpisie można umieszczać indosy i poręki wekslowe w ten sam sposób i z temi samemi skutkami, jak na oryginale.

Art. 67. Odpis powinien wskazywać osobę, u której znajduje się oryginał. Jest ona zobowiązana wydać oryginał prawnemu posiadaczowi odpisu.

Jeżeli odmówi wydania oryginału, posiadacz odpisu może wykonać zwrotne poszukiwania przeciw indosantom odpisu tylko po stwierdzeniu przez protest, że pomimo jego żądania nie wydano mu oryginału.

Dział X.

Fałsze.

Art. 68. Sfałszowanie jakiegokolwiek podpisu, nawet wystawcy lub akceptanta nie uchybia ważności podpisów.

Art. 69. W razie zmiany tekstu wekslu ci, którzy podpisali go po dokonaniu zmiany, odpowiadają według treści tekstu zmienionego: ci, którzy weksel poprzednio podpisali, odpowiadają według pierwotnego tekstu.

Dział XI.

Przedawnienie.

Art. 70. Roszczenia wekslowe przeciwko akceptantowi przedawniają się w trzy lata od dnia płatności wekslu.

Roszczenia posiadacza wekslu przeciw indosantom i wystawcy przedawniają się w rok od dnia protestu, dokonanego w należytym czasie, zaś w przypadku zastrzeżenia „bez kosztów“ od dnia płatności.

Zwrotne roszczenia indosantów między sobą i przeciwko wystawcy przedawniają się w sześć miesięcy od dnia, w którym indosant wykupił weksel albo w którym doręczono mu skargę.

Art. 71. Przedawnienie roszczeń wekslowych przerywają jedynie i wyłącznie:

a) wytoczenie skargi;

b) zgłoszenie roszczenia wekslowego w postępowaniu układowem lub upadłościowem;

c) oznajmienie sporu lub przypozwanie ze strony pozwanego;

d) uznanie piśmienne roszczenia wekslowego.

Art. 72. Przerwane przedawnienie wekslowe zaczyna biec na nowo:

a) w przypadku wniesienia skargi i nienależytego popierania sporu — od ostatniej czynności procesowej; nowe przedawnienie przerywa się przez podjęcie procesu;

b) w przypadku zgłoszenia w postępowaniu układowem lub upadłościowem — od chwili zakończenia postępowania, a w razie zaprzeczenia zgłoszonej wierzytelności — od chwili zaprzeczenia;

c) w przypadku oznajmienia sporu lub przypozwania — od prawomocnego ukończenia sporu;

d) w przypadku uznania — od daty dokumentu.

Art. 73. Przerwa przedawnienia skuteczna jest jedynie wobec tego dłużnika wekslowgeo ,którego dotyczy przyczyna przerwy.

Art. 74. Bieg przedawnienia nie ulega zawieszeniu.

Dział XII.

Roszczenie z tytułu niesłusznego zbogacenia.

Art. 75. Wystawca i akceptant, których zobowiązanie wekslowe zgasło wskutek przedawnienia lub zaniedbania czynności zachowawczych, są zobowiązani wobec posiadacza wekslu, o ile z jego szkodą niesłusznie się zbogacili.

Roszczenie z tytułu niesłusznego zbogacenia przedawnia się w trzy lata od dnia zgaśnięcia zobowiązania wekslowego.

Dział XIII.

Przepisy ogólne.

Art. 76. Zobowiązanie wekslowe może zaciągać każdy, o ile może się zobowiązywać według przepisów prawa prywatnego.

Art. 77. Neumiejący lub niemogący pisać może zastąpić podpis znakiem ręki, który powinien być uwierzytelniony na samym wekslu trybem, w ustawach wskazanym.

Pełnomocnictwo do podpisania wekslu w imieniu nieumiejącego pisać musi być w powyższy sposób uwierzytelnione.

Art. 78. Jeżeli termin płatności wekslu przypada w ustawowym dniu świątecznym, zapłaty domagać się można dopiero w najbliższym dniu powszednim. Również wszystkie inne czynności dotyczące wekslu, w szczególności przedstawienie do przyjęcia i dokonania protestu, mogą być przedsiębrane jedynie w dniu powszednim.

Jeżeli ostatni dzień czasokresu, w przeciągu którego czynność ma być przedsięwziętą, przypada w ustawowym dniu świątecznym, czasokres przedłuża się do najbliższego dnia powszedniego. Dni świąteczne, przypadające w ciągu czasokresu, mają być wliczone z wyjątkeim czasokresów, wymienionych w art. 37, 43 i 44.

Art. 79. Do czasokresów ustawowych lub w wekslu oznaczonych nie wlicza się dnia początkowego.

Nie są dopuszczalne dni ulgowe ani na podstawie ustawy ani według uznania sędziego.

Dział XIV.

Kolizja ustaw.

Art. 80. Zdolność osoby do zaciągania zobowiązań wekslowych ocenia się według ustaw państwa, którego jest obywatelem. Jeżeli te ostatnie uznają ustawę innego państwa za właściwą, należy ją zastosować.

Kto według ustawy, określonej w poprzednim ustępie, nie ma zdolności wekslowej, mimo to jest ważnie zobowiązany, jeśli zaciągnął zobowiązanie na obszarze państwa, według którego ustaw posiadałby zdolność wekslową.

Art. 81. Formę oświadczenia wekslowego ocenia się podług ustaw państwa, na którego obszarze oświadczenie było podpisane.

Do ważności zobowiązań, zaciągniętych zagranicą przez obywatela polskiego wobec obywatela polskiego, wystarczy zachowanie przepisów niniejszego prawa.

Art. 82. Formę protestu i czasokresy do protestu, tudzież formę innych czynności potrzebnych do wykonywania lub zachowania praw wekslowych ocenia się podług ustaw państwa, na którego obszarze protest ma być dokonany lub czynność przedsięwzięta.

Art. 83. Ważności oświadczeń wekslowych, dokonanych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z przepisami niniejszego prawa, nie uwłacza okoliczność, że inne oświadczenia wekslowe, dokonane poza obszarem Rzeczypospolitej Polskiej, nie odpowiadają przepisom miejsca ich dokonania, byleby odpowiadały przepisom niniejszego prawa.

Dział XV.

Protest.

Art. 84. Protest sporządza notarjusz lub sąd.

Art. 85. Protest zawiera:

1) nazwisko osoby, która żąda protestu, oraz osoby, przeciw której protest ma być dokonany;

2) stwierdzenie, że osoba, przeciw której protest jest skierowany, nie uczyniła zadość wezwaniu do niej wystosowanemu, wraz z jej oświadczeniem, albo stwierdzenie, że jej nie zastano, albo że nie można było odnaleść lokalu jej przedsiębiorstwa lub mieszkania;

3) oznaczenie miejsca i dnia, w którym wezwanie wystosowano lub bezskutecznie usiłowano wystosować:

4) oznaczenie, ile i jakie egzemplarze wekslu przedstawiono;

5) podpis organu, sporządzającego protest, pieczęć urzędową i liczbę porządkową protestu.

Jeżeli trasat zażąda, aby mu weksel nazajutrz przedstawiono powtórnie do przyjęcia, należy żądanie takie zaznaczyć w proteście.

Art. 86. Przedstawienie wekslu, wezwanie do wydania egzemplarza lub oryginału, tudzież wszystkie inne czynności zachowawcze przedsiębrać należy w braku osobnego wskazania w wekslu, — w lokalu przedsiębiorstwa, a gdyby nie można było odszukać takiego lokalu — w mieszkaniu osoby, do której wezwanie ma być wystosowane. W innem miej-

scu n. p. „na giełdzie“ można tych czynności dokonać jedynie za zgodą stron interesowanych.

Organ protestujący obowiązany jest przedsiębrać poszukiwania celem wykrycia lokalu przedsiebiorstwa albo mieszkania osoby, do której wezwanie ma być wystosowane, i odpowiada za szkodę, spowodowaną brakiem należytej staranności lub uwagi. Jednakże zaniedbanie lub niedokładność poszukiwań nie może nigdy stanowić przyczyny nieważności protestu.

Art. 87. Protest należy wpisać na odwrotnej stronie wekslu albo na osobnej karcie, połączonej z wekslem. Jeżeli na odwrotnej stronie niema żadnych oświadczeń, należy zacząć spisywanie protestu od brzegu, w przeciwnym zaś razie bezpośrednio po ostatniem oświadczeniu.

Jeżeli protest ma być spisany albo kontynuowany na osobnej karcie dodatkowej, należy kartę tę połączyć z wekslem w ten sposób, aby nie było wolnych miejsc na odwrotnej stronie wekslu, a połączenie wekslu z kartą dodatkową było przepieczętowane stemplem urzędowym lub przepisane treścią aktu protestowego.

Art. 88. Jeden dokument protestowy wystarczy nawet wtedy, gdy wezwanie wystosowano na podstawie jednego wekslu do większej liczby osób.

Jeżeli zobowiązanemu przedstawia się równocześnie kilka egzemplarzy wekslu albo oryginał i odpis, wystarczy umieszczenie protestu na jednym egzemplarzu lub oryginale. Na innych egzemplarzach lub odpisie organ protestujący zaznaczy, gdzie protest zamieszczono lub, że go mieszczono na oryginale, i tę uwagę podpisze.

Art. 89. Jeżeli protest ma być dokonany z powodu częściowej odmowy przyjęcia wekslu, należy sporządzić odpis wekslu, zawierający wszystkie indosy i oświadczenia, i wypisać protest na tym odpisie lub na załączonej znim karcie dodatkowej, a sporządzenie protestu zaznaczyć na oryginale.

Protest z powodu niewydania oryginału w myśl art. 67 ust. 2 wypisać należy na odpisie lub na złączonej z nim karcie.

Kartę zawierającą protest, należy połączyć z odpisem w sposób, wskazany w art. 87 ust. 2.

Art. 90. Organ sporządzający protest, jest upoważniony i obowiązany do obioru zapłaty i pokwitowania.

Art. 91. Jeżeli organ, sporządzający protest, nie zastanie osoby, do której wezwanie ma być wystosowane, w jej lokalu przedsiębiorstwa lub mieszkaniu, powinien pozostawić tam zawiadomienie o dokonaniu protestu, zawierające nazwisko i miejsce zamieszkania posiadacza wekslu, istotną treść wekslu, nazwisko i lokal urzędowy organu protestującego.

Art. 92. Przy dokonywaniu czynności zachowawczych notarjusz może posługiwać się pomocnikami, którym prezes sądu okręgowego na wniosek notarjusza nada do tego upoważnenie.

Za działalność pomocnika w tym zakresie jest odpowiedzialny notarjusz solidarnie z pomocnikiem.

Art. 93. Organ, sporządzający protest, obowiązany jest przechowywać osobno odpisy protestów wraz z wypisem istotnych cech wekslu,

zaopatrzone liczbą porządkową, i składać je w porządku chronologicznym, w jakim zostały dokonane.

Interesowanym mogą być na żądanie wydawane proste lub uwierzytelnione odpisy tych dokumentów.

Dział XVI.

Weksle zaginione.

Art. 94. Ten komu weksel zaginął, może żądać od sądu powiatowego (sądu pokoju) miejsca płatności wekslu uznania zaginionego wekslu za umorzony.

We wniosku należy podać istotną treść wekslu oraz uprawdopodobnić utratę wekslu i interes prawny, który uzasadnia żądanie umorzenia.

Sąd ogłosi w dzienniku, przeznaczonym do ogłoszeń sądowych, tudzież w piśmie miejscowem, przeznaczonem do ogłoszeń rejestrowych, wezwanie, aby posiadacz wekslu zaginionego zgłosił się w przeciągu dni sześćdziesięciu i okazał sądowi weksel.

Czasokres ten biegnie od dnia płatności wekslu, a gdyby wniosek uczyniono po płatności lub gdyby termin płatności w wekslu nie był oznaczony, — od dnia ogłoszenia. Końcowy dzień czasokresu powinien być w ogłoszeniu oznaczony według daty kalendarza.

Jeżeli w przeciągu czasokresu, oznaczonego w wezwaniu, nikt się nie zgłosi z wekslem, sąd wyda orzeczenie, uznające weksel za umorzony.

Jeżeli natomiast posiadacz wekslu zgłosi się przed wydaniem orzeczenia, sąd zaniecha dalszego postępowania po przesłuchaniu intersowanych i po okazaniu wekslu żądającemu umorzenia.

Zarówno o wdrożeniu postępowania, jakoteż o jego wyniku zawiadomi sąd trasata i wszystkich dłużników wekslowych, wskazanych przez żądającego umorzenia wekslu.

Art. 95. Dłużnik wekslowy i trasat, który po otrzymaniu zawiadomienia o wdrożeniu postępowania płaci weksel, czyni to na własne niebezpieczeństwo; wolno mu jednak sumę wekslową złożyć do depozytu sądowego miejsca płatności ze skutkiem, uwalniającym od zobowiązania.

Art. 96. Po ogłoszeniu wezwania o okazanie wekslu i po terminie jego płatności żądający umorzenia może domagać się od akceptanta złożenia do depozytu sądowego albo zapłaty za zabezpieczeniem; prawo wyboru służy dłużnikowi. Złożenie do depozytu zwalnia i w tym przypadku od zobowiązania.

Art. 97. W toku postępowania o umorzenie wekslu można wykonywać zwrotne poszukiwanie przeciw wystawcy i indosantom, jeśli akceptant, a w braku przyjęcia trasat pomimo wezwania nie złoży sumy wekslowej do depozytu sądowego ani nie dokona zapłaty za zabezpieczeniem. Odmowę należy stwierdzić protestem na podstawie odpisu wekslu. Do poszukiwania zwrotnego stosuje się postanowienia artykułu poprzedniego.

Art. 98. Na podstawie orzeczenia, uznającego weksel za umorzony, można wykonywać wszystkie prawa z wekslu.

TYTUŁ II.

Weksel własny.

Art. 99. Weksel własny zawiera:

1. nazwę „weksel“ w samym tekście dokumentu, w języku, w jakim go wystawiono;
2. przyrzeczenie bezwarunkowe zapłaty oznaczonej sumy pieniężnej;
3. oznaczenie terminu płatności;
4. oznaczenie miejsca płatności;
5. nazwisko osoby, na której rzecz, lub na której zlecenie zapłata ma być dokonana;
6. oznaczenie daty i miejsca wystawienia wekslu;
7. podpis wystawcy.

Art. 100. Ne będzie uważany za weksel własny dokument, któremu brak jednej z cech, wskazanych w poprzednim artykule, wyjąwszy przypadki, określone w ustępach następujących:

Weksel własny bez oznaczenia terminu płatności uważa się za płatny za okazaniem.

W braku osobnego oznaczenia miejsce wystawienia wekslu uważa się za miejsce jego płatności, oraz za miejsce zamieszkania wystawcy.

Weksel własny, nie zawierający miejsca wystawienia, uważa się za wystawiony w miejscu, podanem obok nazwiska wystawcy.

Kto umieścił podpis na dokumencie, który nie zawierał wszystkich cech wekslu własnego, odpowiada wekslowo, chyba że udowodni, że dokument później wypełniono niezgodnie z jego wolą. Wobec nabywcy w dobrej wierze, na którego weksel przeszedł po wypełnieniu, odpowiada pomimo nieprawnego wypełnienia.

Art. 101. Do wekslu własnego mają zastosowanie postanowienia o wekslu trasowanym, o ile z istotą tegoż wekslu nie zostają w sprzeczności i odnoszą się do:

indosu (art. 10 — 19),
poręki wekslowej (art. 29 — 31),
płatności (art. 32 — 36),
zapłaty (art. 37 — 41),
zwrotnego poszukiwania z powodu niezapłacenia (art. 42 — 49, 51 — 53),
zapłaty przez wyręczenie (art. 54, 58 — 62),
odpisów (art. 66 i 67),
fałszów (art. 68 i 69),
przedawnienia (art. 70 — 74),
roszczenia z tytułu niesłusznego zbogacenia (art. 75),
zdolności wekslowej (art. 76),
podpisu nieumiejącego pisać (art. 77),
dni świątecznych, liczenia czasokresów i zakazu dni ulgowych (art. 78 i 79),
kolizji ustaw (art. 80 — 83).

Również odnoszą sie do wekslu własnego przepisy o wekslu umiejscowionym (art. 4 i 26), o zastrzeżeniu odsetek (art. 5), o różnicach w oznaczeniu sumy wekslowej(art. 6), o skutkach podpisu osoby, nie

mającej zdolności wekslowej (art. 7), lub osoby, działającej bez pełnomocnictwa albo przekraczającej jego granice (art. 8), o protestach (art. 84 — 93), z tą różnicą, że protest ma być sporządzony przeciw wystawcy, o wekslach zaginionych (art. 94 — 98).

Art. 102. Odpowiedzialność wystawcy weksiu własnego jest taka sama, jak akceptanta weksiu trasowanego, zarówno co do zakresu, jak i co do czasu trwania.

Weksle własne, opiewające na pewien czas po okazaniu, powinny być przedstawione w ciągu czasokresów, oznaczonych w art. 22 do zaznaczenia wizy. Czasokres po okazaniu zaczyna biec od daty wizy, podpisanej przez wystawcę. Jeżeli wystawca wzbrania się umieścić wizę lub zaopatrzyć ją datą, odmowę stwierdzić należy protestem (art. 24); od daty protestu zaczyna biec czasokres.

TYTUŁ III.

Dział I.

Przepisy tymczasowe.

Art. 103. Aż do wydania jednolitej ustawy cywilnej i procesowej pozostają w mocy obowiązującej dotychczasowe przepisy ustaw cywilnych i procesowych, które, prócz wymienionych w art. 70, 71 i 72, także innym środkom procesowym i egzekucyjnym przyznają równy skardze wpływ na rozpoczęcie i przerwę przedawnienia.

W szczególności:

1) na obszarze, na którym obowązuje niemiecka procedura cywilna, § 209 L. I, 3, 5, niem. kod. cywilnego, §§ 281 i 693 niem. procedury cywilnej oraz § 13 rozporządzenia Rady Związkowej z dnia 9 września 1915 r. (Dz. Ustaw Rzeszy str. 562);

2) na obszarze, na którym obowiązuje austrjacka procedura cywilna, art. XLV ustawy zaprowadzającej procedurę cywilną;

3) na obszarze, na którym obowiązuje rosyjska procedura cywilna, postanowienia procedury cywilnej, dotyczące wniosku o udzielenie klauzuli egzekucyjnej i doręczenia nakazu egzekucyjnego na podstawie wekslu.

Dział II.

Przepisy końcowe.

Art. 104. Prawo niniejsze wchodzi w życie dnia 1 stycznia 1925 roku.

Art. 105. Z chwilą wejścia w życie niniejszego prawa tracą moc wszystkie obowiązujące dotąd na ziemiach Rzeczypospolitej Polskiej ustawy, rozporządzenia i dekrety odnoszące się do weksli.

W szczególności tracą moc:

1) ustawa wekslowa austrjacka, wprowadzona pat. ces. z 15 stycznia 1850 r. Dz. p. p. Nr. 51, tudzież wszystkie dotyczące weksli nowele i dodatkowe rozporządzenia;

2) ustawa wekslowa niemiecka z 15 lutego 1850 r. wraz z w wszystkiemi nowelami i późniejszemi ustawami;

3) postanowienia francuskiego code de commerce art. 110 — 189 wraz z wszystkiemi nowelami oraz rozporządzeniem o protestach;

4) ustawa wekslowa rosyjska z 1902 r. wraz z wszystkiemi dodatkowemi ustawami.

Art. 106. Zamiast postanowień ustaw wekslowych, powołanych w innych ustawach i rozporządzeniach, wchodzą w życie odpowiednie postanowienia niniejszego prawa.

W szczególności:

1) w art. 182 ust. 5 austr. ust. handlowej wchodzą postanowienia art. 12 i 13 ust. 2 niniejszego prawa;

2) w art. 305 ust. 1 austr. ust. handlowej wchodzą postanowienia art. 12 i 13 ust. 2, 15, 39 ust. 3 niniejszego prawa;

3) w art. 305 ust. 2 austr. ust. handlowej wchodzą postanowienia art. 94 — 95, 96 ust. 1 i 97 niniejszego prawa;

4) w § 26 ust. 1 austr. ustawy o domach składowych wchodzą postanowienia art. 15 ust. 1 prawa niniejszego;

5) w § 39 ust. 1 tejże ustawy wchodzą postanowienia art. 94 — 97 niniejszego prawa;

6) w § 222 niemieckiej ustawy handlowej wchodzą postanowienia art. 12 i 13 ust. 2 i 15 niniejszego prawa;

7) w § 365 niemieckiej ustawy handlowej wchodzą postanowienia art. 12, 13 ust. 2, 15 i 39 ust. 3 niniejszego prawa.

Art. 107. Prawo niniejsze nie narusza przepisów ustawowych, dotyczących postępowania w sprawach wekslowych, ani też ustaw i rozporządzeń skarbowych o opłatach państwowych i samorządowych od weksli i protestów.

Art. 108. Osobne rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości oznaczy dni powszednie, które ze względu na spełnianie czynności wekslowych mają być zrównane z ustawowemi dniami świątecznemi.

Art. 109. Oznaczenie organu sądowego oraz godzin dokonywania protestu zastrzega się osobnemu rozporządzeniu, które wyda Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

110. Osobne rozporządzenie, które wyda Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Minstrem Przemysłu i Handlu, może wprowadzić sporządzanie protestów przez urzędy pocztowe.

Art. 111. Wykonanie niniejszego prawa powierza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski.*

Prezes Rady Ministrów: *W .Grabski.*

Minister Przemysłu i Handlu: *Józef Kiedroń.*

Minister Sprawiedliwości: *Wł. Wyganowski.*

194

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej *)

z dnia 14 listopada 1924 r.

o prawie czekowem.

Na mocy art. 1 E. p. 5 i art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i poprawie gospodarstwa społecznego (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 687) oraz zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 15 października 1924 r. stanowię co następuje:

Tytuł I. Forma.

Art. 1. Czek zawiera:

a) umieszczoną w tekście nazwę „czek";

b) nazwisko osoby, która ma zapłacić (trasata);

c) podpis wystawcy;

d) bezwarunkowe polecenie zapłacenia oznaczonej sumy pieniężnej;

e) wskazanie miejsca i daty wystawienia czeku; jeżeli miejsca wystawienia nie oznaczono, jest niem miejsce, wskazane obok podpisu wystawcy.

Art. 2. Jako trasata można wskazać:

a) państwowy lub samorządowy zakład kredytowy;

b) pozostające pod nadzorem czy Państwa, czy organów samorządowych, czy innego zrzeszenia publiczno-prawnego zakład kredytowy lub kasę oszczędności;

c) firmę zarejestrowaną, której sama nazwa wskazuje czynności bankierskie jako przedmiot przedsiębiorstwa.

Art. 3. Czek jest płatny za okazaniem.

Art. 4. Polecenie zapłaty, któremu brak jednego z warunków, wymienionych w artykułach poprzednich, nie jest ważne jako czek.

Art. 5. Czek może być wystawiony na określoną osobę, na jej zlecenie lub na okaziciela.

Wystawca może wymienić siebie samego jako odbiorcę zapłaty lub wystawić czek na własne zlecenie.

Czek, wystawiony na określoną osobę z dodaniem wyrazów „lub okazicielowi" albo innego zwrotu równoznacznego, jako też czek, nie wskazujący, komu ma być uiszczona zapłata, jest płatny okazicielowi.

Nieważny jest czek na okaziciela, w którym wystawca jest zarazem trasatem.

Art. 6. Czek jest płatny w miejscu wystawienia. Można wskazać w nim wyraźnie inne miejsce płatności lub wymienić je obok nazwiska trasata.

Art. 7. Czek, w którym sumę wypisano głoskami i liczbami w razie niezgodności ważny jest na sumę wypisaną głoskami. W razie niezgodności sum wypisanych kilkakrotnie głoskami lub kilkakrotnie liczbami czek jest ważny na sumę mniejszą.

Art. 8. Czek nie ulega przyjęciu.

---

*) Dz. U. R. P. Nr. 100 poz. 927.

Tytuł II. Indos.

Art. 9. Czek, nie opiewający na okaziciela, można przenosić za pomocą indosu (żyra).

Jeżeli wystawca zamieścił w czeku wyrazy „nie na zlecenie" lub zastrzeżenie równoznaczne, można przenieść czek tylko ze skutkami cesji.

Art. 10. Indos powinien być bezwarunkowy. Warunki, od których uzależniono indos, nie mają znaczenia prawnego.

Indos częściowy jest nieważny.

Nieważny jest również indos na okaziciela oraz indos, dokonany przez trasata.

Indos na rzecz trasata ma znaczenie pokwitowania, chyba że trasat ma kilka zakładów, a czek indosowano na rzecz zakładu, znajdującego się w innem miejscu, niż miejsce płatności.

Art. 11. Indos powinien być wypisany na czeku lub na złączonej z nim karcie dodatkowej (przydłużku) i podpisany przez indosanta.

Indos jest ważny i wtedy, gdy indosatarjusz nie jest oznaczony, albo gdy indosant ograniczył się do samego podpisu swego na odwrotnej stronie czeku lub przydłużka (indos in blanco czyli otwarty).

Art. 12. Indos przenosi wszystkie prawa z czeku.

Jeżeli indos jest in blanco, posiadacz czeku może:

a) wypełnić indos nazwiskiem własnem lub innej osoby;

b) indosować czek dalej na inną osobę lub in blanco;

c) przenieść czek na inną osobę bez wypełnienia indosu in blanco i bez indosowania.

Art. 13. Będzie uważany za prawnego posiadacza, kto ma czek i wykaże prawo swoje nieprzerwanym szeregiem indosów, choćby ostatni indos był in blanco. Gdy po indosie in blanco zamieszczono dalszy indos, uważa się, że indosant, który go podpisał, nabył czek na mocy indosu in blanco. Przekreślone indosy uważa się za nieistniejące.

Jeżeli kto utracił posiadanie czeku, posiadacz, który wykaże swe prawo według przepisów poprzedniego ustępu, będzie obowiązany do wydania czeku jedynie wtedy, gdy go nabył w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się ciężkiego niedbalstwa.

Art. 14. Jeżeli indos zawiera wzmiankę „waluta do odebrania", „do inkasa", „per procura" lub też inną wzmiankę, oznaczającą tylko pełnomocnictwo (indos zastępczy), natenczas posiadacz może wykonać wszystkie prawa z czeku; może go jednak indosować tylko ze skutkami indosu zastępczego (art. 30).

Tytuł III. Przedstawienie do zapłaty.

Art. 15. Czeki, wystawione i płatne w Polsce, powinny być pod rygorem utraty regresu do indosantów i poręczycieli przedstawione do zapłaty w ciągu dni 10, jeżeli są płatne w miejscu wystawienia, w innych zaś przypadkach — w ciągu dni 20 od wystawienia.

Czeki zagraniczne, płatne w Polsce, powinny być przedstawione do zapłaty w ciągu 30 dni, a jeżeli są wystawione poza Europą, — w ciągu 60 dni od wystawienia.

Przy obliczaniu okresów nie wlicza się dnia wystawienia. Jeżeli ostatni dzień okresu przypada na ustawowy dzień świąteczny, okres przedłuża się do najbliższego dnia powszedniego.

Jeżeli czek jest płatny zagranicą, prawo miejsca płatności rozstrzyga o okresie przedstawienia. Gdyby prawo to nie zawierało w tym względzie postanowień, stosować się będzie przepisy ustępów poprzednich.

Art. 16. Przedstawienie czeku izbie rozrachunkowej, w której trasat ma rachunek, jest równoznaczne z przedstawieniem do zapłaty.

Rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości ustali, które instytucje są izbami rozrachunkowemi.

Art. 17. Jeżeli w miejscu płatności czeku obowiązuje kalendarz odmienny od kalendarza miejsca wystawienia, to dzień wystawienia przelicza się na dzień, odpowiadający mu w kalendarzu miejsca płatności i podług tego oblicza się okres przedstawienia.

Tytuł IV. Zapłata.

Art. 18. Trasat może przy zapłacie żądać wydania czeku, pokwitowanego przez posiadacza.

Posiadacz nie może odmówić przyjęcia zapłaty częściowej.

W razie częściowej zapłaty trasat może żądać zaznaczenia tego na czeku i osobnego pokwitowania.

Art. 19. Trasat obowiązany jest przy zapłacie sprawdzić prawidłowość kolejności indosów, lecz nie ma obowiązku badać prawdziwości podpisów indosantów.

Jeżeli trasat zapłacił osobie, wykazującej się nieprzerwanym szeregiem indosów, wolny jest od odpowiedzialności, chyba że działał w złej wierze lub też dopuścił się ciężkiego niedbalstwa.

Art. 20. Stosunek prawny między wystawcą a trasatem rozstrzyga o obowiązku trasata wobec wystawcy co do zapłaty czeku, chyba że przepisy niniejszego prawa zwalniają go od obowiązku zapłaty.

Art. 21. Trasat jest obowiązany odmówić zapłaty, jeśli doszło do jego wiadomości, że ogłoszono upadłość wystawcy.

Art. 22. Odwołanie czeku jest ważne:

a) jeżeli czek odwołano po upływie okresu, przeznaczonego do przedstawienia, albo w razie gdyby okresu tego nie zachowano; w tym razie ważność odwołania rozpoczyna się z upływem okresu do przedstawienia;

b) przy czekach, opiewających na nazwisko lub zlecenie, a przesłanych przez wystawcę, bezpośrednio trasatowi, jeżeli nastąpiło przed doręczeniem czeku odbiorcy zapłaty.

Od chwili ważnego odwołania trasat nie ma prawa ani obowiązku zapłaty czeku.

Sam upływ okresu do przedstawienia czeku, którego nie odwołano, nie wpływa ani na prawo, ani na obowiązek zapłaty, jeśli umowa między wystawcą a trasatem nie stanowi inaczej.

Art. 23. Wystawca, tudzież każdy posiadacz czeku może przez umieszczenie wpoprzek na pierwszej stronie zastrzeżenia „tylko dla obra-

chunku“ lub „przelać na rachunek“ i t. p. zabronić trasatowi zapłaty czeku w gotówce. W tym razie czek może służyć tylko do rozrachunku z trasatem lub z osobą, która ma u niego rachunek, lub z członkiem izby rozrachunkowej, mieszczącej się w miejscu płatności.

Jeżeli trasat sam jest członkiem izby rozrachunkowej, może przy przedstawieniu wskazać na czeku członka izby, jako płatnika.

Przeprowadzenie rozrachunku uważa się za zapłatę czeku.

Zakaz zapłaty nie może być cofnięty.

Trasat odpowiada za szkodę, wynikłą skutkiem przekroczenia zakazu.

Tytuł V. Odpowiedzialność.

Art. 24. Wystawca i indosanci odpowiadają solidarnie wobec posiadacza czeku za zapłatę sumy czekowej.

Wystawca nie może zwolnić się od tej odpowiedzalności; zastrzeżenie temu przeciwne nie ma znaczenia prawnego

Indosant może zwolnić się od tej odpowiedzialności, dodając do indosu wyrazy „bez odpowiedzialności“, „bez rękojmi“ lub zastrzeżenie równoznaczne. Jeżeli zabronił dalszego indosowania, nie odpowiada wobec następnych indosatarjuszy w większym zakresie, niż wobec swego bezpośredniego indosatarjusza.

Art. 25. Narówni z wystawcą lub indosantem odpowiada solidarnie ten , kto poręczył za wystawcę lub indosanta, podpisując się na czeku lub przydłużku, „jako poręczyciel“, lub umieszczając przy swym podpisie równoznaczny dodatek.

Jeżeli poręczyciel nie wskazał, na czyj rachunek poręki udziela, ręczy za wystawcę. Poręczeniem za wystawcę jest także sam podpis na przedniej stronie czeku, opiewającego na okaziciela.

Zobowiązanie poręczyciela jest ważne, chociażby zobowiązanie, za które ręczy, było nieważne z jakiejkolwiek przyczyny z wyjątkiem wady formalnej.

Porękę może dać osoba trzecia lub nawet osoba, na czeku podpisana. Poręczenie trasata nie ma znaczenia prawnego.

Art. 26. Kto podpisał czek jako zastępca innej osoby, nie będąc do tego upoważnionym, odpowiada według prawa czekowego solidarnie.

Również zastępca, który przekroczy zakres swego upoważnienia, odpowiada wpełni za zobowiązanie czekowe.

Art. 27. Zobowiązania czekowe może zaciągać każdy, o ile może się zobowiązywać według przepisów prawa cywilnego.

Jeżeli na czeku znajdują się podpisy osób, niezdolnych do zaciągania zobowiązań, zobowiązania z innych podpisów są mimo to ważne.

Art. 28. Sfałszowanie jakiegokolwiek podpisu, nawet wystawcy, nie uchyba ważności innych podpisów.

W razie zmiany treści czeku osoby, które podpisały go po dokonaniu zmiany, odpowiadają według treści zmienionej; osoby, które czek poprzednio podpisały, odpowiadają według pierwotnej treści.

Art. 29. Posiadacz czeku może dochodzić roszczeń przeciw jednemu lub kilku dłużnikom bez potrzeby zachowania porządku, w jakim się zobowiązali. Poręczyciel, który czek wykupił, może dochodzić roszczeń

przeciw osobie, za którą ręczy i przeciw jej poprzednikom. Dochodzenie sądowe roszczeń przeciw jednemu dłużnikowi nie tamuje dochodzenia przeciw innym, nawet przeciw następcom tego dłużnika, przeciw któremu wpierw skierowano dochodzenie.

Art. 30. Wobec posiadacza dłużnik czekowy nie może zasłaniać się zarzutami, opartemi na osobistych stosunkach z posiadaczami poprzednimi, chyba że przeniesienie czeku nastąpiło wskutek porozumienia na szkodę dłużnika.

Jeżeli praw z czeku dochodzi indosatarjusz na mocy indosu zastępczego, dłużnicy czekowi mogą zasłaniać się zarzutami służącemi im przeciwko indosantowi.

Tytuł VI. *Zwrotne poszukiwanie.*

Art. 31. Posiadacz czeku może wykonywać zwrotne poszukiwanie przeciwko indosantom, wystawcy, tudzież innym zobowiązanym z czeku, jeżeli czek został przedstawiony do zapłaty przed upływem okresu przedstawienia, a zapłata nie nastąpiła.

Przedstawienie oraz nieotrzymanie zapłaty winno być stwierdzone:

a) albo aktem publicznym (protest z powodu niezapłacenia),

b) albo oświadczeniem trasata na czeku, datowanem, z wymienieniem dnia przedstawienia,

c) albo oświadczeniem izby rozrachunkowej, datowanem, a potwierdzającem, że czek został we właściwym czasie złożony do rozrachunku i że go nie wykupiono.

Przy czekach rozrachunkowych odmowa przeprowadzenia żądanego rozrachunku ma skutki prawne niezapłacenia, jeżeli rozrachunek ten miał być przeprowadzony z trasatem, lub z osobą, która ma u niego rachunek, albo z członkiem izby rozrachunkowej, znajdującej się w miejscu płatności.

Art. 32. Sporządzenie protestu oraz spisane zastępującego protest oświadczenia powinno nastąpić przed upływem okresu do przedstawienia i to najpóźniej w pierwszym dniu powszednim po przedstawieniu.

Sposób sporządzenia protestu określają przepisy o proteście wekslowym.

Jeżeli czek jest płatny zagranicą, prawo miejsca płatności rozstrzyga o tem, jakich czynności potrzeba do wykonania lub zachowania praw czekowych, oraz o tem, w jakim czasie i w jaki sposób czynności te mają być wykonane.

Art. 33. Posiadacz czeku powinien o niezapłaceniu zawiadomić swojego indosanta i wystawcę w ciągu czterech dni powszednich, następujących po dniu protestu lub oświadczenia, a w przypadku zastrzeżenia „bez kosztów“ — po dniu przedstawienia.

Każdy indosant powinien w ciągu dwóch dni podać do wiadomości swego poprzednika, że otrzymał zawiadomienie indosanta, który go poprzedza.

Zawiadomienie można uskutecznić w jakikolwiekbądź sposób, nawet przez proste odesłanie czeku. Obowiązany do zawiadomienia ma udowodnić, że dokonał tego w przepisanym czasie.

Termin jest zachowany, jeżeli pismo, zawierające zawiadomienie, oddano na pocztę w ciągu przepisanego okresu.

Kto nie zawiadomi w czasie powyżej oznaczonym, nie traci praw z czeku, odpowiada jednak za szkodę, spowodowaną przez swoje niedbalstwo, do wysokości sumy, na jaką czek opiewa.

Art. 34. Wystawca albo indosant może przez zastrzeżenie „bez kosztów", lub „bez protestu" lub inne równoznaczne zwolnić posiadacza od sporządzenia protestu i zastępującego protest oświadczenia, jako warunku zwrotnego poszukiwania.

Zastrzeżenie, pochodzące od wystawcy, ważne jest wobec wszystkich dłużników czekowych. Gdyby mimo zastrzeżenia posiadacz sporządził protest lub postarał się o zastępujące protest oświadczenie, sam ponosi koszty. Jeżeli zastrzeżenie pochodzi od indosanta, koszty obciążają wszystkich dłużników czekowych.

Art. 35. Posiadacz czeku może żądać od zwrotnie zobowiązanego:

a) niezapłaconej sumy czekowej ;

b) procentu prawnego (ustawowego) od dnia przedstawienia czeku;

c) kosztów protestu lub zastępującego protest oświadczenia, zawiadomienia poprzednika i wystawcy tudzież innych kosztów;

d) prowizji komisowej, która w braku umowy wynosi $1/3$ od sta od niezapłaconej sumy i nie może przekroczyć tej stopy w żadnym przypadku.

Art. 36. Kto czek wykupił, może żądać od swoich poprzedników:

a) całkowitej sumy zapłaconej;

b) procentu prawnego (ustawowego) od powyższej sumy, licząc od dnia wykupienia;

c) własnych kosztów;

d) obliczonej według przepisów artykułu poprzedniego prowizji komisowej od niezapłaconej sumy.

Art. 37. Dłużnik czekowy, przeciw któremu wykonywa się lub wykonywać można poszukiwanie zwrotne, może żądać, aby mu za zapłatą sumy regresowej wydano czek, protest, tudzież na koszt dłużnika rachunek pokwitowany.

Idnosant, który czek wykupił, może przekreślić indos własny oraz indosy swoich następców.

Art. 38ł Jeżeli przedstawienie czeku, protest lub oświadczenie trasata z powodu przeszkody nieprzezwyciężonej (siły wyższej) nie mogą być dokonane w okresach przepisanych, okresy te przedłużają się.

Posiadacz obowiązany jest zawiadomić bezzwłocznie swojego indosanta i wystawcę o wypadku siły wyższej i zawiadomienie takie z dodaniem miejsca, daty i swego podpisu zaznaczyć na czeku; ponadto należy stosować postanowienia art. 33.

Po ustaniu siły wyższej posiadacz czeku powinien bezzwłocznie przedstawić czek do zapłaty, a w razie potrzeby sporządzić protest.

Jeżeli siła wyższa trwa dłużej, niż 30 dni po okresie, przeznaczonym do przedstawienia, można wykonywać zwrotne poszukiwanie bez przedstawienia czeku i bez protestu.

Nie uważa się za wypadki siły wyższej okoliczności osobistych, dotyczących posiadacza czeku lub też osoby, której posiadacz zlecił przedstawienie lub sporządzenie protestu.

Tytuł VII. Wtóropisy.

Art. 39. Z wyjątkiem czeku na okaziciela każdy czek, wystawiony w Polsce, a płatny w innem państwie, może być wystawiony w kilku jednobrzmiących egzemplarzach.

Egzemplarze te powinny być ponumerowane i to w samej treści, gdyż inaczej każdy z nich uważa się za czek odrębny.

Art. 40. Zapłata, dokonana za przedstawieniem jednego egzemplarza, zwalnia również wtedy, gdy niema na czeku zastrzeżenia, że taka zapłata unieważnia zobowiązania z innych egzemplarzy.

Indosant, który przeniósł egzemplarze na różne osoby, jako też następni indosanci odpowiadają z wszystkich podpisanych przez siebie egzemplarzy, których im nie zwrócono.

Tytuł VIII. Czeki zaginione.

Art. 41. Ten, komu czek zaginął, może żądać od sądu pokoju (sądu powiatowego) miejsca płatności uznania zaginionego czeku za umorzony.

We wniosku należy podać istotną treść czeku oraz uprawdopodobnić jego utratę oraz interes prawny, który uzasadnia żądanie umorzenia.

Sąd ogłosi w dzienniku, przeznaczonym do ogłoszeń sądowych, tudzież w piśmie miejscowem, przeznaczonem do ogłoszeń rejestrowych, wezwanie, aby posiadacz czeku zaginionego zgłosił się w przeciągu dni 60 i okazał czek sądowi. Okres ten biegnie od dnia ogłoszenia. Ostatni dzień okresu powinien być oznaczony w ogłoszeniu datą.

Jeżeli w przeciągu tego okresu nikt się nie zgłosi z czekiem, sąd wyda orzeczenie, uznające czek za umorzony.

Jeżeli natomiast posiadacz czeku zgłosi się przed wydaniem orzeczenia, sąd umorzy dalsze postępowanie po przesłuchaniu interesowanych i po okazaniu czeku osobie, żądającej jego umorzenia.

Zarówno o wdrożeniu postępowania, jakoteż o jego wyniku sąd zawiadomi trasata i wszystkich dłużników czekowych, wskazanych przez osobę, żądającą umorzenia.

Art. 42. Trasat oraz dłużnik czekowy, który płaci czek po otrzymaniu zawiadomienia o wdrożeniu postępowania, czyni to na własne niebezpieczeństwo; wolno mu jednak sumę czekową złożyć do depozytu sądowego miejsca płatności i tem samem zwolnić się od zobowiązania.

Art. 43. Jeżeli po ogłoszeniu wezwania żądający umorzenia zgłosi się do trasata z żądaniem zapłaty, trasat może złożyć sumę czekową do depozytu lub zgłaszającemu się zapłacić ją za zabezpieczeniem.

Gdyby trasat jednego i drugiego odmówił, żądający umorzenia może na podstawie odpisu czeku sporządzić protest lub uzyskać na tym odpisie oświadczenie trasata, a następnie wykonać poszukiwanie zwrotne; może jednak domagać się od zwrotnie zobowiązanych jedynie złożenia do depozytu albo zapłaty za zabezpieczeniem, według wyboru dłużnika.

Art. 44. Na podstawie orzeczenia, uznającego czek za umorzony, można wykonywać wszystke prawa z czeku.

Tytuł IX. Przedawnienie.

Art. 45. Roszczenia zwrotne posiadacza przeciw indosantom i wystawcy przedawniają się w sześć miesięcy od końca okresu przedstawienia.

Roszczenia indosantów między sobą i przeciw wystawcy przedawniają się w sześć miesięcy od dnia, w którym indosant wykupił czek, albo w którym doręczono mu skargę.

Przy obliczeniu tych okresów nie wlicza się dnia, który stanowi początek okresu.

Art. 46. Przedawnienie roszczeń czekowych przerywają jedynie:

a) wytoczenie skargi;

b) zgłoszenie roszczenia w postępowaniu upadłościowem lub układowem;

c) przypozwanie ze strony pozwanego lub oznajmienie sporu;

d) uznanie piśmienne roszczenia.

Art. 47. Przerwane przedawnienie zaczyna biec na nowo:

a) w przypadku wniesienia skargi i nienależytego popierania sporu — od ostatniej czynności procesowej; nowe przedawnienie przerywa się przez podjęcie procesu;

b) w przypadku zgłoszenia w postępowaniu upadłościowem lub układowem — od chwili zakończenia postępowania, a w razie zaprzeczenia zgłoszonej wierzytelności — od chwili zaprzeczenia;

c) w przypadku przypozwania lub oznajmienia sporu — od prawomocnego ukończenia sporu;

d) w przypadku uznania — od daty dokumentu.

Art. 48. Przerwa przedawnienia ma skutek jedynie w stosunku do tego dłużnika czekowego, którego dotyczy przyczyna przerwy.

Art. 49. Bieg przedawnienia nie ulega zawieszeniu.

Tytuł X. Roszczenia z tytułu niesłusznego zbogacenia się.

Art. 50. Wystawca, którego zobowiązanie czekowe zgasło wskutek przedawnienia lub wskutek zaniedbania aktów zachowawczych, jest zobowiązany wobec posiadacza czeku, o ile zbogacił się niesłusznie z jego szkodą.

Roszczenie z tytułu niesłusznego zbogacenia się przedawnia się w trzy lata od dnia zgaśnięcia zobowiązania czekowego.

Tytuł XI. Skutki braku pokrycia.

Art. 51. Jeżeli zapłata czeku nie nastąpiła z powodu, iż wystawca, wystawiając czek, nie miał u trasata potrzebnego funduszu do rozporządzenia, lub z powodu, iż po wystawieniu czeku rozporządził pokryciem, odpowiada wobec posiadacza za wszelką szkodę, co najmniej zaś powinien zapłacić mu sześć procent od niepokrytej sumy. Roszczenia powyższe przedawniają się w przeciągu trzech lat od dnia, w którym trasat odmówił zapłaty.

W wypadkach powyższych wystawca ulega nadto — o ile ten czyn nie stanowi przestępstwa cięższa karą zagrożonego — karze aresztu do sześciu tygodni i grzywnie do 5000 zł. lub jednej z tych kar, chyba że, wystawiając czek, miał uzasadnioną podstawę do liczenia na pełne pokrycie w chwili przedstawienia, a brakło go z przyczyn od niego niezależnych.

Tytuł XII. Zbieg ustaw.

Art. 52. Zdolność osoby do zaciągania zobowiązań czekowych ocenia się podług prawa państwa, którego jest obywatelem. Jeżeli to prawo uznaje ustawę innego państwa za właściwą, należy zastosować tę ustawę.

Kto wedle ustawy, określonej w poprzednim ustępie, nie ma zdolności czekowej, jest ważnie zobowiązany, jeśli zaciągnął zobowiązanie na obszarze państwa, którego ustawa przyznaje mu zdolność czekową.

Art. 53. Czek może być ważnie wystawiony na każdą osobę, która może być trasatem według prawa miejsca wystawienia lub według prawa miejsca płatności.

Art. 54. Formę oświadczenia czekowego ocenia się według prawa państwa, na którego obszarze oświadczenie podpisano; jednak zachowanie formy, przepisanej prawem miejsca płatności, wystarczy do ważności oświadczenia.

Art. 55. Do ważności zobowiązań, zaciągniętych zagranicą przez obywatela polskiego wobec obywatela polskiego, wystarczy zachowanie formy, przepisanej niniejszem prawem.

Art. 56. Ważności oświadczeń czekowych, dokonanych w Polsce zgodnie z formą przepisaną w niniejszem prawie, nie uwłacza okoliczność. że inne oświadczenia czekowe, dokonane zagranicą, nie odpowiadają ani przepisom miejsca ich dokonania, ani przepisom miejsca płatności, byleby odpowiadały formie przepisanej niniejszem prawem.

Tytuł XIII. Przepisy procesowe.

Art. 57. Właściwość sądów dla sporów o roszczenia na podstawie niniejszego prawa ocenia się podług przepisów o właściwości sądów w sprawach wekslowych.

Jeżeli się wykonywa poszukiwanie zwrotne, stosować należy odpowiednie przepisy o postępowaniu w sprawach wekslowych.

Tytuł XIV. Przepisy przejściowe.

Art. 58. Aż do wydania jednolitej ustawy cywilnej i procesowej pozostają w mocy obowiązującej dotychczasowe przepisy ustaw cywilnych i procesowych, które, prócz wymienionych w art. 46 i 47, także innym środkom procesowym i egzekucyjnym przyznają równy skardze wpływ na rozpoczęcie i przerwę przedawnienia.

W szczególności:

1) na obszarze, na którym obowiązuje niemiecka procedura cywilna. § 209 L. 1, 3, 5 niem. kod. cywilnego, §§ 281 i 693 niem. procedury cywilnej oraz § 13 rozporządzenia Rady Związkowej z dnia 9 września 1915 r. (Dz. Ustaw Rzeszy str. 562);

2) na obszarze, na którym obowiązuje austrjacka procedura cywilna, art. XLV ustawy zaprowadzającej procedurę cywilną;

3) na obszarze, na którym obowiązuje rosyjska procedura cywilna, postanowienia procedury cywilnej, dotyczące wniosku o udzieleniu klauzuli egzekucyjnej i doręczenia nakazu egzekucyjnego na podstawie wekslu.

Art. 59. Prawo niniejsze wchodzi w życie dnia 1 stycznia 1925 r.

Z tą chwilą tracą moc obowiązujące dotąd w Polsce przepisy, odnoszące się do czeków, z wyjątkiem przepisów o opłatach państwowych i samorządowych.

Art. 60. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości oznaczy dni powszednie, które w sprawach, przewidzianych przez niniejsze prawo, mają być zrównane z ustawowemi dniami świątecznemi.

Art. 61. Wykonanie niniejszego prawa powierza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) *S. Wojciechowski.*

Prezes Rady Ministrów i Minister Skarbu:
(—) *W. Grabski.*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *Wł. Wyganowski.*

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *Józef Kiedroń.*

Zarządzenia.

195

Sprzedaż nalepek noworocznych na rzecz Polsko-Amerykańskiego Komitetu Pomocy Dzieciom.

Polsko-Amerykański Komitet Pomocy Dzieciom w Warszawie ul. Jasna 11 zwrócił się do Generalnej Dyrekcji P. i T. z prośbą o zezwolenie na sprzedaż przez urzędy pocztowe i telegraficzne nalepek noworocznych.

Komitet ten spełnia w kraju bardzo ważne zadanie, pod jego bowiem opieką pozostają bursy dla młodzieży szkolnej i schroniska byłej Rady Głównej Opiekuńczej, w których znajduje przytułek, opiekę i możność kształcenia się 1200 dzieci, przeważnie sierot po poległych w wojnie lub repatrjanci. Subwencja, jakiej udziela Rząd na cel powyższy, wystarcza zaledwie na wyżywienie dzieci, — wobec czego do pokrycia innych wydatków liczy Komitet na ofiarność społeczeństwa.

Celem poparcia tej wysoce humanitarnej akcji, Generalna Dyrekcja P. i T. zarządza na rzecz wymienionego komitetu sprzedaż nalepek noworocznych we wszystkich urzędach i agencjach pocztowych, w czasie od 15 grudnia r. b. do końca stycznia 1925 r. i wydaje w tym celu następujące zarządzenia:

1) Polsko-Amerykański Komitet Pomocy Dzieciom wyśle urzędom i agencjom pocztowym w najbliższym czasie, najpóźniej jednak w terminie do 14.XII.24 odpowiada ilość nalepek noworocznych wraz z blankietami nadawczymi P. K. O. konto Nr. 353 oraz reklamowymi afiszami. Afisze reklamowe należy niezwłocznie wywiesić w budynku pocztowym w miejscu dla publiczności dostępnem.

2) Cena sprzedażna jednej nalepki wynosi 10 groszy.

3) Sprzedaż nalepek trwać będzie **od 15 grudnia 1924 r. do końca stycznia 1925 roku.** Rzeczą urzędów i agencyj pocztowych będzie rozpowszechnianie nalepek w sposób oględny, **wykluczający wszelki przymus** oraz sprzedaż nalepek firmom, stowarzyszeniom, fabrykom i interesantom korzystającym z poczty, telegrafu lub telefonu. Nalepki te — jako środek do uzyskania ofiar na rzecz Komitetu Pomocy Dzieciom, ze znaczkami pocztowemi nie mają nic wspólnego.

4) Nabyte nalepki mogą interesanci naklejać na odwrotnej stronie przesyłanych listów, druków i próbek na lewej połowie strony adresowej kartek pocztowych, na odcinkach przekazów i adresów pomocniczych, przeznaczonych na korespondencję, oraz także na paczkach. Na nalepkach tych nie należy umieszczać odcisków datownika.

5) Tytułem wynagrodzenia przyznaje Komitet funkcjonarjuszom zajętym sprzedażą nalepek prowizję w wysokości 10% od sumy sprzedażnej.

6) Osiągniętą ze sprzedaży nalepek kwotę przesłać należy najpóźniej do dnia 5 lutego 1925 roku Komitetowi zapomocą blankietu nadawczego P. K. O. (patrz p. 1) po potrąceniu przypadającej prowizji (p. 5), pozostałe zaś niesprzedane nalepki zwrócić Komitetowi pod adresem podanym na wstępie niniejszego zarządzenia. Pod tym samym adresem urzędy pocztowe zwracać się mogą już teraz z zamówieniami potrzebnej ilości nalepek.

Generalna Dyrekcja Poczt i Telegrafów pokłada nadzieje, że urzędy oraz agencje pocztowe i telegraficzne wywiążą się chlubnie z powierzonego im zadania a tem samem przyczynią się do zdobycia środków materjalnych niezbędnych Polsko-Amerykańskiemu Komitetowi Pomocy Dzieciom do dalszej jego pożytecznej działalności.

L. 3837/VI z dnia 27 listopada 1924 roku.

196

Sprzedaż marek statystycznych.

Główny Urząd Statystyczny wprowadza **od 1 stycznia 1925 r.**, marki statystyczne wartości po 5 gr., 10 gr., 50 gr. i 1 złoty.

Urzędy i agencje pocztowe będą sprzedawały znaczki statystyczne, opiewające na marki, **tylko do 15 grudnia r. b.**

Znaczki statystyczne 5 groszowe (przestemplowane) należy sprzedawać również po 15 grudnia r. b., aż do wyczerpania całego ich zapasu.

Najpóźniej do **20 grudnia r. b.** mają urzędy pocztowe przesłać do składnicy znaczków właściwej Dyrekcji (Inspektoratu) P. i T., pozostałe znaczki statystyczne markowe i zaliczyć w rozchód w rachunku znaczków za miesiąc grudzień r. b.

Składnice Dyrekcyj (Inspektoratu) P. i T. prześlą do Głównego Składu materjałów pocztowych, **najpóźniej do 25 grudnia 1924 r.**, tak posiadany własny zapas omawianych znaczków statystycznych, jak również znaczki otrzymane z urzędów pocztowych.

Główny Skład materjałów pocztowych prześle cały pozostały zapas znaczków markowych do Głównego Urzędu Statystycznego, **przed 1 stycznia 1925 r.**

Ustep 2 zarządzenia Gen. Dyr. P. i T. z dnia 4 lipca 1924 r. L. 2339/III (Dz. Urz. Gen. Dyr. P. i T. Nr. 29 poz. 195) — uchyla się z dniem 15 grudnia r. b.

L. 3857/I z dnia 20 listopada 1924 r.

197

Wprowadzenie sprzedaży międzynarodowych kuponów na odpowiedź.

W związku z rozporządzeniem Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 27 maja 1922 r., L. 4519/VI w sprawie miedzynarodowych kuponów na odpowiedź (Dz. Urz. M. P. i T Nr. 24 z 1922 r.) zarządza się co następuje:

§ 1. Z dniem 1 grudnia 1924 r. wprowadza się sprzedaż międzynarodowych kuponów na odpowiedź (Coupon-réponse international) w następujących urzędach pocztowych:

Będzin, Biała, Białystok, Bielsko, Borysław ,Brześć nad Bugiem, Bydgoszcz, Cieszyn, Częstochowa,, Dąbrowa górnicza, Drohobycz, Dubno, Dziedzice, Gniezno, Grodno, Grudziądz, Inowrocław, Jarosław, Kalisz, Katowice, Kielce, Kołomyja, Kowel, Kraków, Królewska Huta, Leszno, Lublin, Lwów, Łomża, Łódź, Łuck, Mysłowice, Nowy Sącz, Ostrów poznański, Piotrków trybunalski, Poznań, Przemyśl, Pszczyna, Radom, Równe wołyńskie, Rybnik, Rzeszów, Siemianowice, Sosnowiec, Stanisławów, Stryj, Tarnopol, Tarnów, Tarnowskie Góry, Toruń, Warszawa, Wilno, Włocławek, Zakopane.

Dyrekcje (Inspektorat) Poczt i Telegrafów mogą sprzedaż kuponów na odpowiedź rozszerzyć w miarę potrzeby również na inne urzędy pocztowe.

§ 2. Urzędy pocztowe polskie będą, aż do wyczerpania zapasu, sprzedawały tylko kupony na odpowiedź dawnego wydania, które w obrocie zagranicznym wystarczają do uzyskania znaczków na połowę opłaty listu zagranicznego wagi 20 gramów. Nabywcom kuponów należy wobec tego zwracać uwagę, że tylko za dwa takie kupony odbiorca listu może uzyskać znaczki na całkowitą opłatę listu zagranicznego.

§ 3. Cenę sprzedażną kuponów na odpowiedź dawnego wydania ustala się na 30 groszy od sztuki. Ewentualne zmiany ceny kuponów ogłaszane będą w Dzienniku urzędowym G . D. P. i T. Jednej i tej samej osobie można w jednym dniu sprzedać najwyżej 20 kuponów dawnego wydania.

§ 4. Urzędy pocztowe, nie posidające na składzie kuponów na odpowiedź, mają je w razie potrzeby pobierać za gotówkę w najbliższym urzędzie pocztowym sprzedającym kupony; przesyłka odnośnych pism i kwot odbywa się bezpłatnie.

§ 5. Kupony na odpowiedź przeznaczone do sprzedaży należy uważać jako znaczki pocztowe i jako takie zamawiać i zarachowywać.

Bezpośrednio przed wydaniem kupującemu należy kupony zaopatrzyć wyraźnym odciskiem datownika na lewym rysunku półkuli ziemskiej obok napisu „Timbre du bureau d'origine". Na umieszczanie odcisku datownika mają urzędy zwracać szczególną uwagę, ponieważ w niektórych krajach nie wymienia się kuponów bez odcisku datownika.

Przy sprzedaży należy na kuponach w miej scu wolnem pod napisem „Ten kupon można w krajach, które przystąpiły do umowy, wymienić na markę pocztową odpowiadającą wartości 25 centymów" a nad ale-

goryczną postacią żeńską wpisać odręcznie cenę sprzedażną kuponu: „30 groszy".

§ 6. Podczas gdy dla sprzedaży polskich kuponów na odpowiedź wyznaczono tylko niektóre urzędy pocztowe, wymianę kuponów obcych uskuteczniają wszystkie urzędy pocztowe w myśl przepisów w sprawie międzynarodowych kuponów na odpowiedź (Dz. Urz. Nr. 24 z 1922 r.) przy uwzględnieniu okólników dotyczących tej gałęzi służby. (Dz. Urz. Nr. 9 z 1923 r., str. 178 i Nr. 24 z 1923 r. str. 474).

L. 9065/VII z dnia 24 listopada 1924 r.

198

Ustalenie ceny sprzedażnej kartek pocztowych z reklamami.

Cenę sprzedażną pojedynczych kartek pocztowych z reklamami ustala się z dniem 11 grudnia 1924 r. w kwocie ½ gr. za sztukę t. j. 2 kartki za grosz.

Stosownie do powyższego Gł. Skład materjałów pocztowych, składnice dyrekcyjne i urzędy pocztowe posiadany zapas kartek z reklamami odpowiednio przewartościują i zaksięgują z dniem 11 grudnia r. b. w oddzielnej pozycji, według ceny nowoustalonej.

Ceny kartek pocztowych bez reklam (Dz. Urz. Gen. Dyr. P. i T. Nr. 18 r. b. str. 307) nie zmienia się.

L. 4604/IV z dnia 26 listopada 1924 r.

Okólniki.

O wypuszczeniu w obieg banknotów 20 złotowych II emisji.

Na zasadzie uchwały Rady Banku Polskiego z dnia 4 lipca 1924 r. oraz zgodnie z art. 48 statutu Banku Polskiego zostają puszczone w obieg w dniu 17 listopada 1924 r. bilety 20-to złotowe II emisji.

Rysunki i wymiary obrazu biletów IIemisji są takie same jak biletów I emisji, a różnica polega na tem, że:

1) bilety I emisji wykonane zostały na paperze lekko rypsowanym (wytłaczana drobna krateczka) — bilety zaś II emisji na papierze gładkim.

2) Serję i numer na biletach II emisji umieszczono na dole pod medaljonami — z lewej strony serja z prawej zaś numer, podczas gdy na biletach I emisji tak numer jako też i serja powtórzone są dwukrotnie u dołu i góry biletu.

3) Tekst przedniej strony biletu II emisji brzmi:

Bank Polski
Dwadzieścia Złotych
Warszawa, 15 lipca 1924 r.
Prezes Banku Karpiński

Naczelny Dyrektor
Dr. Mieczkowski

Skarbnik
Orczykowski

strony odwrotnej:

„Bilety Banku Polskiego są prawnym środkiem płatniczym. Podrabianie biletów, usiłowanie podrabiania, puszczanie w obieg lub usiłowanie puszczania w obieg podrobionych biletów podlega karom, wymienionym w art. 50 statutu Banku“.

Bilety te należy traktować narówni z biletami I emisji i w zestawieniu gotówki wykazywać je łącznie z tamtemi.

L. 4074/I z dnia 25 listopada 1924 r.

Opis falsyfikatu banknotu 50 złotowego.

Bank Polski podaje do wiadomości, że pojawił się w obiegu falsyfikat biletu bankowego 50-cio złotowego.

Falsyfikat ten wykonany jest na papierze mniej gładkim. W medaljonie niezadrukowanym podobizna Tadeusza Kościuszki wykonana jest natłuszczonym znakiem wodnym, występującym widocznie na zewnątrz w postaci plam tłustych, na odwrotnej stronie biletu.

Kolory farb: bronzowy dobry, lila występuje zbyt silnie, granat niedobrany, posiada odcień niebieski, podczas gdy bilet autentyczny drukowany jest granatem o odcieniu fioletowym.

Strona przednia.

Wizerunek Tadeusza Kościuszki wskutek niewłaściwego cieniowania twarzy i włosów i odmiennej farby granatowej utrzymany jest w tonie niebieskim, na bilecie zaś autentycznym posiada ton zdecydowanie fioletowy. Szczegół ten jest dla odróżnienia najcharakterystyczniejszy.

Druk nierówny, przerywany, o bardzo słabym tłoku.

Rysunki z kompozycji festonowych i martwej natury w drobnych szczegółach zamazane — nie występuje tak czysto i przejrzyście jak na bilecie autentycznym.

Numeracja w kolorze brudno-czarnym posiada nieco odmienny krój cyfr i odbicie mniej precyzyjne, aniżeli numeracja na bilecie autentycznym, wykonana w kolorze czysto czarnym.

Strona odwrotna.

Rysunki festonów i martwej natury utrzymane silniej w kolorze lila wykonane są niedokładnie w drobnych szczegółach zamazane, a poszczególne fragmenty rysunków nie występują plastycznie.

Tło pod tekstem występuje bardzo niedokładnie z powodu często powtarzających się przerw linji.

Tarcza z orłem białym wykonana nieudolnie, a sam orzeł niewłaściwie cieniowany, wskutek czego poszczególne pióra nie występują wyraźnie.

Personel kasowy instytucji pocztowych i telegraficznych należy o tem powiadomić i zalecić ostrożność przy przyjmowaniu wpłat banknotami 50 złotowemi.

L. 4131/I z dnia 25 listopada 1924 r.

Opis falsyfikatu banknotu 2 złotowego II-go typu.

Pojawiły się w obiegu fałszywe banknoty dwu złotowe.

Typ II.

Falsyfikat wykonany na papierze odmiennym, niż banknoty autentyczne.

Strona przednia.

Numerator. Numerację odbito farbą czarną, odmienną w odcieniu niż w banknotach autentycznych. Wykrój cyfr numeratora odmienny, mniej precyzyjnie wykonany. Długość rozmieszczenia cyfr numeracji wynosi w falsyfikatach 15½ mm. w autentycznych 17¼ mm. czyli o dwa milimetry mniej.

Naddruk: „Bank Polski dwa złote i t. d." rozlany, grubszy. W łukowatym napisie Bank Polski litery grubsze. W napisie „Dyrekcja Banku Polskiego" wysokość liter małych wynosi 1,25 mm. dużych 2 mm. w autentycznych małe 1 mm. duże 1½ mm. Podpisy: Karpiński i Chamiec grubsze i zamazane.

Wizerunek Kościuszki całkiem odmienny, niż w autentycznych. Szczegóły w fałszywym: wzrok podniesiony ku górze, włosy odmiennie ułożone, w całym wizerunku Kościuszki fałszerz kreskowane linje niebieskie zamienił na apla (płaszczyzna) wskutek czego niebieski kolor jaskrawo występuje na twarzy.

Poszczególne fragmenty ramki (konturu) i tła bardzo się różnią od autentycznych.

Odwrotna strona.

Szczegóły ramki (konturu) i tła różnią się od autentycznych. Wysokość liter łukowych napisów falsyfikatu jest większa, niż w autentycznym prócz tego z prawej strony w dolnym napisie fałszywego banknotu litery są wyższe niż z lewej.

Kolor farb strony przedniej. Niebieska farba turkusowej barwy całkiem różna, niż w autentycznych. Tło jaskrawo żółte zamiast jasno bronzowego.

Na odwrotnej stronie, kolor żółty jest ten sam, co i na przedniej stronie, kolor niebieski zbliżony do autentycznego.

Fałszywy banknot z powodu użycia odmiennego papieru, farb i nieprecyzyjnego wykonania jest łatwy do rozpoznania.

Fałszerze starali się rozmyślnie pogiąć i pognieść banknot, chcąc mu nadać cechy zniszczenia i zużycia.

Pozatem mogą się pojawić falsyfikaty podobne do opisanego, lecz na innym papierze, lub też z pewnemi zmianami w wykonaniu.

Personel kasowy urzędów pocztowych należy o tem powiadomić i zalecić ostrożność przy przyjmowaniu wpłat banknotami 2-złotowemi.

L. 4122/I z dnia 25 listopada 1924 r.

Wypłaty kasowe w gotówce.

W myśl zarządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 27 października 1924 r. Nr. D. K. 5704/W.A.K. mają Kasy Skarbowe obowiązek dokonywać

wszelkiego rodzaju wypłat, a w szczególności wypłat poborów urzędniczych na następne miesiące, w gotówce, według następujących norm:

10% sumy przypadającej do wypłaty jednej osobie, należy wypłacić w bilonie metalowym,

30% w biletach zdawkowych 1 i 2 złotowych,

60% w biletach Banku Polskiego.

Powyższe normy należy uwzględnić również przy wypłatach kasowych w urzędach pocztowych.

L. 3861/I z dnia 21 listopada 1924 r.

Kontrola przesyłek gazetowych.

Zdarzają się wypadki, że prenumeratorowie, po przeczytaniu swych gazet, przesyłają je do innego miejsca przeznaczenia, bez uiszczenia taryfowej opłaty.

W tym celu na opasce adresowej przekreślają pierwotne i wpisują nowe miejsce przeznaczenia, poczem gazety dosyłane są jakoby temu samemu prenumeratorowi lecz do innej miejscowości, a doręczane są w rzeczywistości jego imiennikom.

Drugi sposób dosyłania polega na tem, że gazety, celem wprowadzenia w błąd urzędów pocztowych zaopatrywane są przez nadawców w nowe opaski adresowe na sposób opasek sporządzanych przez administracje.

Celem zapobieżenia ukróceniom dochodów skarbowych z powodu takich manipulacji, zwraca się uwagę, że czasopisma przesyłane nie przez administracje podlegają opłacie według taryfy dla druków i muszą być przy nadaniu przynajmniej częściowo opłacone.

Jeżeli zatem z adresu czasopisma widocznem jest, że nie pochodzi ono od administracji, należy czasopisma zupełnie nie opłacone zwrócić nadawcy, jeżeli jest znany, w przeciwnym zaś razie postąpić z niemi jak z przesyłkami niedoręczalnemi.

Czasopisma przesyłane powtórnie, opłacone tylko częściowo należy odsyłać do miejsc przeznaczenia i doręczać adresatom po ściągnięciu przypadającej dopłaty.

Oddawcze urzędy pocztowe winny w razie powtarzających się wypadków otrzymywania takich czasopism nieopłaconych donieść o tem przełożonej Dyrekcji przy dołączeniu odnośnych czasopism, celem ukarania urzędu wysyłającego.

L. 3702/VI z dnia 21 listopada 1924 r.

Zaprowadzenie obrotu pieniężnego w agencji pocztowej Bastuny.

Z dniem 11/XI 1924 r. w agencji pocztowej Bastuny, okręgu Dyrekcji Poczt i Telegrafów w Wilnie, został zaprowadzony obrót pieniężny za pomocą listów wartościowych i przekazów pocztowych oraz obrót oszczędnościowy i przekazów czekowych P. K. O.

L. 3954/VI z dnia 19 listopada 1924 r.

Podjęcie obrotu pieniężnego w agencji pocztowej Olechnowicze.

Z dniem 7/XI b. r. w agencji pocztowej Olechnowicze, w okręgu Dyrekcji P. i T. w Wilnie, został zaprowadzony obrót pieniężny zapomocą

listów wartościowych i przekazów pocztowych, oraz obrót oszczędnościowy i przekazów czekowych P. K. O.

L. 3930/VI z dnia 25 listopada 1924 r.

Podjęcie obrotu pieniężnego w agencji pocztowej Sielec prużański.

Z dniem 7/XI b. r. w agencji pocztowej Sielec prużański, w okręgu Dyrekcji P. i T. w Wilnie, został zaprowadzony obrót pieniężny zapomocą listów wartościowych i przekazów pocztowych.

L. 3900/VI z dnia 25 listopada 1924 r.

Sprzedaż kuponów na odpowiedź.

Począwszy od dnia 1 grudnia b. r. w większych urzędach pocztowych sprzedawane będą międzynarodowe kupony na odpowiedź w cenie po 30 groszy sztuka. Na uzyskanie znaczków na całkowitą opłatę listu należy zakupić dwa kupony.

L. 9065/VII z dnia 26 listopada 1924 r.

Zmiany w obiegu poczty.

Od 25 listopada b. r. zaprowadza się obieg poczty między Waśniowem o Ostrowcem kieleckim.

Równocześnie wstrzymuje się obieg poczty między Waśniowem a Kunowem kieleckim.

Sprostować spis urzędów oraz podręczniki i plany obiegu poczty.

L. 3223/VIII z dnia 25 listopada 1924 r.

Nowe opłaty pocztowe w Austrji.

(Ważne od 1 grudnia 1924 r.).

Listy do wagi 20 gramów	3000	koron
za każde dalsze 20 g	2000	„
Kartki pocztowe	1800	„
Druki, próbki i t. d., za każde 50 g.	800	„
Najmniej za próbki towarów	1600	„
„ „ papiery handlowe	4000	„
Druki dla ociemniałych:		
do wagi 1000 gramów	100	„
„ „ 2000 „	200	„
„ „ 3000 „	300	„
Należytość za polecenie	4000	„
Zwrotne poświadczenie odbioru	4000	„
Należytość ekspresowa	8000	„

W zestawieniu opłat pobieranych zagranicą za przesyłki listowe do Polski (Dz. Urz. Nr. 7 z 1924 r.) należy na stronach 104/5 odnośnie do Austrji zmienić wpisy w kolumnach 2—12, jak następuje: korona = $^{3}/_{400}$; 20 (bez zmiany; 3000; 2000; 1800; 800 (4000); 100 za kg. (bez zmiany); 4000; 4000; 8000; korony × 3 : 400.

L. 8917/VII z dnia 26 listopada 1924 r.

Wykaz zakazanych czasopism.

Na mocy rozporządzenia powołanych władz zakazany jest przywóz do Rzeczypospolitej Polskiej, rozpowszechnianie w kraju i przewóz zagranicę następujących wydawnictw:

Nr. porz.	Nazwa wydawnictwa	Miejsce i kraj wydania	Język wydawnictwa
386	„Najer Lebn" (czasopismo)	Ryga	żydowski
387	„Raboczyj Kłub" (czasopismo)	Moskwa	rosyjski

Nr. 3983/VI z 21 listopada 1924 r.

Wykaz książeczek wkładkowych P. K. O., z których wypłaty doraźne są wzbronione. *)

№	Miejsce wydania	Dnia	Nazwisko i imię	Kwota	Uwagi
253003	Łódź I	30/VIII 24	Płustek Tadeusz	Zł. 22.—	

Legitymacje i dokumenty unieważnione.

Lucjan Lesiński, pocztyljon urzędu poczt. Warszawa I, zgubił legitymację Nr. 232, wydaną przez Dyrekcję Poczt i Telegr. w Warszawie dnia 4 czerwca 1921 r.

W miejsce legitymacji zagubionej wydano duplikat.

Były asystent pocztowy Barbara Kiljanowa z Bydgoszczy, zagubiła legitymację urzędową Nr. 862 wystawioną przez Dyrekcję Poczt i Telegrafów w Bydgoszczy dnia 20/X 1923 r. i prolongowaną na rok 1924.

Monter Alojzy Zaborowski z Chojnic 1, czasowo wydelegowany do Wilna, zagubił legitymację urzędową Nr. 1375, wystawioną przez Dyrekcję Poczt i Telegrafów w Bydgoszczy dnia 28/III 1922 r. i prolongowaną na rok 1924.

Stanik Alojzy, niższy funkcjonarjusz pocztowy, z urzedu pocztowego Katowice zgubił legitymację kolejową Nr. 538 wystawioną przez Inspektorat Poczt i Telegrafów w Katowicach dnia 13 października 1923 r. i prolongowaną na rok 1924.

Sekretarz pocztowy Sopałowicz Jan, z u. p. Witaszyce zgubił dnia 13/XI b. r. legitymację urzędniczą Nr. 1718/405 wystawioną dnia 16.IX 1921 r. przez Dyr. Poczt i Tel. w Poznaniu.

St. monter telegr. Roj Wojciech z Zarządu Technicznego Tel. i Telef. w Poznaniu zgubił dnia 9/XI b. r. swą legitymację urzędniczą Nr. F. 1018. wystawioną dn. 26/V 1924 r. przez Dyr. Poczt. i Tel. w Poznaniu.

*) Zobacz Dz. Urz. Nr. 24/1923 r., poz. 109.

Listowy Ignaszewski Jan ,z u. p. Krzywin, zgubił dnia 8/XI b. r. na drodze z Czerwonej Wsi do Jurkowa w powiecie kościańskim, teczkę wraz z legitymacją urzędową Nr. 760 wystawioną dnia 23/X 1920 r. przez Dyr. Poczt i Tel. w Poznaniu.

Woźnemu poczty Bilskiemu Franciszkowi z u. p. Poznań 1, skradziono w dniu 11/XI b. r. na sali dworcowej w Poznaniu portfel, w którym znajdowała się jego legitymacja urzędowa Nr. F. 722, wystawiona dn. 26/II 1924 r. przez Dyr. Poczt i Tel. w Poznaniu.

Powyższe dokumenty unieważnia się.

W razie nadużycia należy winnych oddać władzom bezpieczeństwa a legitymację odebrać i przesłać do właściwej Dyrekcji Poczt i Telegrafów.

KONKURSY:

na posadę naczelnika urzędu pocztowego V kl. w Żółtańcach w okręgu Dyrekcji Poczt i Telegrafów we Lwowie.

O posadę tę mogą się ubiegać urzędnicy X i XI st. służbowego.

Termin do wnoszenia podań do Dyrekcji Poczt i Tel. we Lwowie 3 tygodnie.

L. 85222/3 z dnia 24 listopada 1924 r.;

na posadę kierownika urzędu pocztowego V klasy w Żarnowcu nad Pilicą.

Ubiegać się mogą urzędnicy XI i X st. służbowego.

Podania w terminie trzytygodniowym należy wnosić w drodze służbowej do Dyrekcji Poczt i Telegrafów w Krakowie.

L. 516/pr. z dnia 19 listopada 1924 r.;

na posadę kierownika urzędu pocztowego VI-tej klasy w Opatowcu w Okręgu Dyrekcji Poczt i Telegrafów w Krakowie.

O posadę tą ubiegać się mogą urzędnicy pocztowi XI i XII stopnia służbowego, oraz niżsi funkcjonarjusze XI i XII gr. upos.

Warunki konkursu podane są w Dzienniku urzędowym Ministerstwa Poczt i Telegrafów z dnia 28/IV 1923 r. Nr. 18 poz. 88.

Podania w drodze służbowej wnosić należy do Dyrekcji Poczt i Telegrafów w Krakowie.

Termin do wnoszenia podań trzy tygodnie;

na posadę kierownika urzędu pocztowego VI-tej klasy w Wapiennicy śląskiej w okręgu Dyrekcji Poczt i Telegrafów w Krakowie.

O posadę tą ubiegać się mogą urzędnicy XI i XII stopnia służbowego i funkcjonarjusze niżsi XI i XII gr. upos.

Warunki konkursu podane są w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Poczt i Telegrafów z dnia 28/IV 1923 r. Nr. 18 poz. 88.

Podania w drodze służbowej wnosić należy do Dyrekcji Poczt i Telegrafów w Krakowie.

Termin do wnoszenia podań trzy tygodnie.

L. 1/79561 z dnia 11 listopada 1924 r.;

na posadę kierownika urzędu pocztowego VI kl. w Nalibokach, w pow. Wołożyńskiem, w Okręgu Dyrekcji Poczt i Telegrafów w Wilnie.

O posadę tę mogą się ubiegać urzędnicy XI i XII st. sł. oraz niżsi funkcjonarjusze trzech najwyższych stopni płac.

Warunki konkursu są podane w Dz. Urz. M. P. i T. Nr. 18 1923 r.

Podania należy wnosić w drodze służbowej do Dyrekcji Poczt i Telegrafów w Wilnie.

Termin do wnoszenia podań 3 tygodnie.

L. 69389/I/2 z dnia 21 listopada 1924 r.;

na posadę kierownika urzędu pocztowego VI kl. w Dwerniku w Okręgu Dyrekcji Poczt i Telegrafów we Lwowie.

O posadę tę mogą się ubiegać urzędnicy XI i XII st. służb., niżsi funkcjonarjusze XI i XII grupy uposażeniowej oraz substytuci pocztowi, posiadający przynajmniej rok służby.

Warunki konkursu są zawarte w Dz. U. Nr. 18 z r. 1923.

Termin do wnoszenia podań do Dyrekcji Poczt i Tel. we Lwowie 3 tygodnie.

L. 82222/23 z dnia 13 listopada 1924 r.;

na posadę kierownika urzędu pocztowego VI kl. w Bojanowie i Nowosielcach k/Żurawna, w okręgu Dyrekcji Poczt i Tel. we Lwowie.

O posady te mogą się ubiegać urzędnicy XI i XII st. służb., niżsi funkcjonarjusze pocztowi XI i XII grupy uposażeniowej oraz substytuci pocztowi mający przynajmniej 1 rok służby.

Warunki konkursu są zawarte w Dz. U. Nr. 18 z r. 1923.

Termin do wnoszenia podań do Dyrekcji Poczt. i Tel we Lwowie 3 tygodnie.

L. 83291/17519/24/3 z dnia 11 listopada 1924 r.;

na posadę agenta pocztowego 2-go stopnia w Bratkówce, powiat Krosno.

Warunki konkursu podano w Dzien. urz. M. P. i T. Nr. 23 ex 1921 str. 372, Nr. 18 ex 1923 i Nr. 7 ex 1924.

Termin do wnoszenia podań do Dyrekcji Poczt i Tel. we Lwowie 3 tygodnie.

L. 85785/4963/2/24 z dnia 17 listopada 1924 r.

Dział urzędowy Dyrekcji Poczt i Telegrafów.

WARSZAWA:

Wiadomości osobowe.

Mianowania:

Naczelnikiem urzędu II kl.: *Skrzek Piotr* — Suwałki.
III kl.: *Urbański Adam* — Płońsk; *Poinc Paweł* — Warszawa 3.
IV kl.: *Kuryłowski Marjan* — Ostrołęka 2.
P. o. naczelnika urzędu V kl. *Szwarc Aleksander* — Jasionówka.

Skony:

Nowicki Ludwik, urzędnik XI st. sł. — Konin, zmarł 26/X 1924 r.

Rezygnacje:

Kessler Józef, urzędnik IX st. sł. Modlin od 1/XI 1924 r.; *Janowicz Wawrzyniec*, urzędnik X st. sł. — Pabjanice od 14/IX 1924 r.; *Latalska Bronisława*, urz. X st. sł. — Warszawa 1 od 10/X 1924 r.; *Gronau Helena*, urz. X st. sł. — Warszawa 1 od 31/X 1924 r.

Przeniesienia:

Bojarski Stanisław, urz. VIII st. sł. z Mławy 1 do Siedlec 1; *Łyczewski Bolesław*, urz. IX st. sł. z Techn. Zarz. T. i T. we Włocławku do Białegostoku 1.

BYDGOSZCZ:

Zwnięcie agencji pocztowej Sumin.

Z dniem 31 października b.r. została zwinięta agencja pocztowa Sumin, należąca do urzędu pocztowo-telegraficznego Starogard.

W miejsce zwiniętej agencji utworzono pośrednictwo pocztowo-telegraficzne. Miejscowości Buchwałd, Lipy, Sumin i Steklin należące do okręgu doręczeń agencji Sumin przydziela się do okręgu doręczeń urzędu pocztowo-telegraficznego Starogard, miejscowości zaś Wygodę leśn. włącza się do okręgu doręczeń agencji pocztowej Bobowo.

L. 1097/II z dnia 25 listpada 1924 r.

Wyłączenie i przydzielenie agencyj pocztowych.

Z dniem 1 grudnia 1924 r. wydziela się agencje pocztowe Bobrowo, Ciche i Zbiczno z urzędu pocztowego zbiorczego Najmowo i przydziela się je do urzędu pocztowego zbiorczego Brodnica n. Drwęcą.

Z tym samym dniem wydziela się agencję pocztową Uzdowo z urzędu pocztowego zbiorczego Gralewo, przydzielając ją równocześnie do urzędu pocztowego zbiorczego Działdowo. Wreszcie z urzędu pocztowego zbiorczego Konojady pomorskie wydziela się agencję pocztową Kruszyny i przydziela się ją do urzędu pocztowego zbiorczego Jabłonowo pomorskie.

Stosownie do tego należy poprawić zapiski urzędowe.

L. 2467/II z dnia 17 listopada 1924 r.

Dział nieurzędowy.

Adres Administracji: Gen. Dyrekcja Poczt i Telegrafów Warszawa, Plac Napoleona № 8, II piętro, pokój № 4.

Cena prenumeraty na 4 kwartał 1924 r. — 2 zł. 50 gr.

Cena egzemplarza pojedyńczego 30 gr.

Cena ogłoszeń: 1 wiersz petitowy lub jego miejsce w kolumnie dwuszpaltowej: 10 groszy.

Drukarnia Państwowa Nr 26760